

Stockholms stads byggnadsnämnd.

Byggnadsnämnden.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. >stadshuset>; sessionstid: varje onsdag kl. 10.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Närmaste inseendet över stadens bebyggande utövas från år 1875 av *Stockholms stads byggnadsnämnd*.

Enligt k. byggnadsstadgan den 20 november 1931, som trädde i kraft den 1 januari 1932, skall i stad finnas byggnadsnämnd, som har till uppgift bl. a. att övervaka efterlevnaden av stadsplanelagen, byggnadsstadgan, stadens byggnadsordning och övriga i staden gällande författningar angående stadens byggnadsväsen samt fullgöra vad enligt berörda författningar ankommer på nämnden.

Byggnadsnämnden skall enligt byggnadsstadgan bestå av fem ledamöter jämte fem suppleanter, av vilka magistraten utser en ledamot och en suppleant och stadsfullmäktige de övriga. Valet sker för en tid av fyra år. Senaste val, för perioden 1943—1946, ägde rum i magistraten den 11 december 1942 och i stadsfullmäktige den 18 december 1942. Nämnden väljer inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder.

Alltsedan år 1875, då byggnadsnämnden började sin verksamhet, utgå, jämlikt stadsfullmäktiges beslut den 1 december 1874, arvoden till nämndens ledamöter. Å nämnda arvoden utgå icke rörliga tillägg.

Det åligger byggnadsnämnden bl. a. att med uppmärksamhet följa byggnadsverksamheten och den allmänna utvecklingen i staden och dess omgivning och att, då anledning därtill förekommer, på grund av framställning från markägare eller eljest, till prövning upptaga fråga om antagande eller ändring av stadsplan, stomplan eller utomplansbestämmelser eller ändring i byggnadsordningen. Byggnadsnämnden skall söka främja en för staden gagnelig utveckling av dess bebyggelse och för detta ändamål hos vederbörande myndigheter väcka de förslag och göra de framställningar, som kunna vara påkallade. Till nämndens handläggning höra bl. a. frågor rörande tomtindelning och skyltar. På nämnden ankommer vidare att lämna tillstånd såväl till ny- och ombyggnader som till varje ändring av byggnaders konstruktion och lokalers anordning, till stängsel, rivning av byggnad m. m. För vissa allmänna, kronan tillhöriga byggnader er-

fordras icke byggnadslov, men byggnadsnämnden äger rätt att avgiva utlåtande även beträffande sådan byggnad. Nämnden äger att genom föreläggande av vite göra sig hörsammad.

Byggnadsnämnden skall låta upprätta karta över staden, upptagande de särskilda tomterna och stadsägorna med därå befintliga byggnader. Å kartan skall varje nybyggnad, som ej är att anse såsom tillfällig, till sina gränser utmärkas så snart ske kan efter byggnadens uppförande. När byggnad rivits eller nedbrunnit, skall kartan i enlighet därmed ändras.

Nämnden skall till sitt biträde hava en stadsarkitekt. Stadsarkitekten skall vara tillstades vid nämndens sammanträden med rättighet att deltaga i överläggningarna men ej i besluten och att, där han det begär, få sin mening antecknad till protokollet. Även stadsingenjören har att lämna nämnden biträde, vilket, vid behandling av ärenden rörande hissar, även gäller de av överståthållarämbetet förordnade hissbesiktningsmännen.

Författningar m. m. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. (Kfh 1946: sid. 679). Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. 18 aug. 1937 och 7 maj 1942 (Kfh 1946: sid. 716). Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (Kfh 1946: sid. 643). ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad k. ordningsstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. §§ 14, 14 a (Kfh 1946: sid. 280). Instruktion för hos byggnadsnämnden anställda byggnadsinspektörer, antagen av nämnden 19 jan. 1910 (Kf 1910: nr 6). Taxa å avgifter för hos byggnadsnämnden begärda byggnadslov, besiktningar m. m., fastställd av ÖA 30 nov. 1935 (Kf 1935: nr 50). Taxa å avgifter för erhållande av hos byggnadsnämnden rekviderade kopior av ritningar, fastställd av k. m:t 21 maj 1920 (Kf 1920: nr 82).

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 1,467,565 kr.; inkomster: driftbudgeten 573,500 kr.

Byggnadsnämndens ledamöter.

(Valda för åren 1943—1946.)

Ordförande

(arvode 3,600 kr. utan rörligt tillägg).

*Hernlund, C. A. V., överdirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Vice ordförande

(arvode 2,500 kr. utan rörligt tillägg).

*Magnuson, P. K., förgyllare (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter

(arvode 2,500 kr. utan rörligt tillägg).

*Adamsson, H., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Simonson, S. A., ombudsman, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Gestblom, J. A., rådman (utsedd av magistraten).

Suppleanter.¹⁾

*Ahlén, Anders E., civilingenjör, stadsfullm:s 1:e vice ordf. (utsedd av stadsfullm.).

*Ploman, E., rådman (utsedd av magistraten).

*Johannesson, E. G. V., direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Ström, O. F., skriftställare (utsedd av stadsfullm.).

*Österberg, S. E., kommerseråd (utsedd av stadsfullm.).

Sekreterare (23).

Evæus, H. V.; mottagningstid: 10—12 (ntom onsdagar).

Delegerade för inspektion av stadsingenjörskontoret.

Hernlund, C. A. V.; Adamsson, H.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl. (se sid. 163).

Byggnadsnämndens namnberedning.

Byggnadsnämnden beslöt år 1920 uppdraga åt en särskild beredning att uppgöra och till nämnden avgiva förslag till namn å nya gator, allmänna platser och kvarter. Förutom de av byggnadsnämnden utsedda ledamöterna ingår i namnberedningen även en representant för skönhetsrådet.

Ledamöter.

Ahnlund, N. G., professor; Boëthius, S. B., riksarkivarie; Långström, C. R., fastighetsregisterföreståndare; Magnuson, P. K., förgyllare, ordf.; Rosenbaum, L., stadsingenjör; Wessén, E. G.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vid förfall för ordinarie ledamöter suppleanter inkallas sålunda: ordföranden skall i första hand ersättas av suppleanten hr Ahlén och vid förfall för denne av suppleanten hr Österberg. Övriga ordinarie, av stadsfullmäktige utsedda ledamöter, skola vid förfall ersättas av suppleanterna hrr Ström, Johannesson och Österberg i nu nämnd ordning.

A., professor; Wetterling, G. M. W., stadsarkitekt; en vakant; Selling, C. G. A., stadsantikvarie (utsedd av skönhetsrådet).

Sekreterare (1,130 kr.).

Schück, A. H., docent.

Registrator (270 kr.).

Rasmusson, F. R. F., registrator vid fastighetsregisterkontoret.

Byggnadsnämndens expedition.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Expeditionens chef är sekreteraren, vilken bl. a. åligger att föra protokoll vid nämndens sammanträden, att uppsätta beslutade skrivelser, att avgiva utlåtanden samt att inför nämnden föredraga ärenden angående tjänstespörsmål m. m.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 103,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,300 kr.

Sekreterare (23).

Evæus, H. V. (se ovan).

En amanuens (1,200 kr.).

Ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5).

Förste expeditionsvakt (8).

Kelén, N. J. V.

En expeditionsvakt (6).

Stadsarkitektkontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13,30).

Stadsarkitektkontorets chef är stadsarkitekten, vilken bl. a. har att jämte vice stadsarkitekten, byråarkitekten, övriga arkitekter samt överingenjören bereda och inför nämnden föredraga till nämndens verksamhetsområde hörande ärenden. Stadsarkitekten åligger i huvudsak att avgiva yttranden över till nämnden från andra myndigheter remitterade ärenden, att granska förslag till stadsplan, att framlägga förslag till erforderliga ändringar av byggnadsförfattningarna samt att handlägga inkomna ansökningar om tillstånd att verkställa nybyggnad m. m. Stadsarkitekten och överingenjören äga, enligt särskilt uppdrag, i byggnadsnämndens ställe besluta bifall till ansökningar av ringa vikt eller av uteslutande teknisk art. Vice stadsarkitekten biträder stadsarkitekten med förekommande göromål. Byråarkitekten och arki-

tekterna handlägga ansökningar rörande ändringsarbeten ävensom nybyggnadsärenden i förorterna samt ärenden rörande skyltar. Nämndens överingenjör handhar med biträde av byråingenjören och byggnadsinspektörerna den tekniska kontrollen av byggnadsföretagen genom konstruktionsgranskning och förrättande av besiktningar, som avse utronande av byggnaders eller byggnadskonstruktioners säkerhet, verkställer utredning av byggnadstekniska spörsmål m. m. Byggnadsinspektörerna utöva den löpande kontrollen å byggnadsplatserna. Dessutom är hos byggnadsnämnden anställd en planteringsinspektör med uppgift att biträda nämnden vid frågor rörande förgårdars och innergårdars anordnande och plantering samt å nämndens vägnar öva tillsyn över deras skötsel.

Å stadsarkitektkontoret ombesörjes inkomna handlingars registrering. Avgifter för byggnadslov, protokollslösen m. m. uträknas och uppbäras, varjämte å kontoret verkställas de förberedande utredningar, som erfordras i samband med byggnadslovs meddelande.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 403,690 kr.; inkomster: driftbudgeten 193,200 kr.

Stadsarkitekt (D).

Wetterling, G. M. W. (förordn. t. o. m. ³¹/₁₂ 1951); t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (utom lördagar).

E. o. vice stadsarkitekt (XXV).

Delrich, N. E.; t. »stadshuset»; mottagningstid: 14—16 (lördagar 13—14).

Överingenjör (26).

Chatillon-Winbergh, G.; mottagningstid: 13—15 (utom fredagar), lördagar 13—14.

Byråarkitekt (22).

Danielsson, P. E.; mottagningstid: 13—15 (utom torsdagar), lördagar 13—14.

E. o. byråingenjör (XXII).

Vakant.

Arkitekt (20).

Leffler, E.

E. o. arkitekt (XVIII).

Gustavson, B. E. R.; mottagningstid: 10—12.

Dessutom *extra arkitekter* (utan fasta arvoden).

Kontorsskrivare (9).

Engström, Ida M.

Ett *första kontorsbiträde* (7), ett *e. o. första kontorsbiträde* (VII), ett *extra biträde* (2,964 kr.).

Byggnadsinspektörer (20).

Dahlberg, G. A. (Södermalm och Staden Mellan Broarna); Norman, C. P. (Brännkyrka, Enskede samt stadsdelarna Norra och Södra Hammarby); Grange, A. D. (Kungsholmen samt Stora och Lilla Essingen); Kumlien, C. G. V. (Bromma utom Stora och Lilla Essingen).

E. o. byggnadsinspektörer (XX).

Rustan, A. L. (Norrmalm öster om Sveavägen och söder om Kungsgatan, Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgärdet, Hjorthagen, Brunnsviken och Ekshagen); Jansson, B. C. (Vasastaden och Norrmalm väster om Sveavägen och norr om Kungsgatan).

Extra byggnadsinspektör (6,960 kr.).

Sturén, C. O. (bitr. å Brännkyrka).

Tillfällig byggnadsinspektör (6,000 kr.).

Krook, C. G.

Planteringsinspektör (4,800 kr.).

Schuwert, K. G. E., trädgårdsarkitekt.

Färgkonsulent (3,000 kr.).

Aijmer, L. A. T., konstnär.

Första ritbiträde (å arkivet) (9).

Myrberg, Britta M. K.

Ett *ritbiträde* (7), ett *e. o. ritbiträde* (VII), en *expeditionsvakt* (6).

Stadsingenjörskontoret.

Stadshuset, 3 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 9,30—15 (lördagar och dag före helgdag 9,30—13).

Stadsingenjörskontoret åligger att i enlighet med fastställd instruktion och gällande författningar rörande städernas fastighetsbildning, mättningsväsende och bebyggande verkställa tomtmättnings- och avstyckningsförrättningar samt utarbeta förslag till tomtindelnings, utfärda karta för nybyggnad, verkställa utstakning och kontroll av nybyggnader i såväl höjd- som planläge, gatustakningar samt att utföra de arbeten i övrigt, som ankomma på mättningsman i stad. Vidare åligger det kontoret att omhänderväsa stadens kartverk, därvid kontoret skall utföra de arbeten, som ligga till grund för upprättande av bladindelade kartverk och kartor för fastighetsbildning, stadsplaner, redovisning av olika slags ledningar samt sådan karta som avses i 6 § byggnadsstadgan, att vidmakthålla, komplettera och i erforderlig utsträckning utvidga de över staden upprättade triangel-, polygon- och avväggningsnät, att tillhandagå stadens myndig-

BN

heter med upplysningar, utfärdande av kartkopior m. m. dylikt, att avgiva infordrade yttranden angående stadsplane-, tomtindelings- och byggnadsärenden samt att till överståthållarämbetet avgiva yttranden i till kontoret hänskjutna frågor angående adressnummer.

Alla mätningar, vare sig de utföras för fastighetsbildningen eller för kartverket, äro numera anslutna till stadens triangelnät, vilket upprättades under åren 1907—1911 av den för detta ändamål inrättade dåvarande triangelmättningsnämnden.

Kontorets ordinarie ingenjörer skola hava, stadsingenjören, den i § 4 punkt 2 byggnadsordningen för Stockholms stad och övriga ordinarie ingenjörer den i § 3 instruktionen för stadens stadsingenjörskontor stadgade kompetensen.

Stadsområdet har med avseende å fastighetsbildningen uppdelats i särskilda mättningsdistrikt, vart och ett med en mättningsman såsom föreståndare och med åliggande för honom att företredesvis inom distriktet verkställa förekommande fastighetsbildningsförrättningar och därmed sammanhörande arbeten.

Författningar. Instruktion för stadsingenjörskontoret, fastställd av byggnadsnämnden 22 dec. 1943 (Kf 1943: nr 71). Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. Byggnadsordningen för Stockholms stad 14 nov. 1934, med ändr. K. förordn. 17 dec. 1920 ang. sättet för utförande av vissa mättningsarbeten m. m. (mättningsförordning), med ändr. K. kung. 26 juni 1936 med vissa föreskrifter om mättningsväsendet och fastighetsregisterväsendet i rikets städer, med ändr. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm, fastställd av k. m:t 13 dec. 1935. Taxa för stadsingenjörskontoret i Stockholm å arvode för förrättning och åtgärd rörande byggnads höjd-läge, fastställd av ÖA 28 nov. 1935, med ändr.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 939,060 kr.; inkomster: driftbudgeten 360,000 kr.

Stadsingenjör (C).

Rosenbaum, L. (förordn. t. o. m. ³⁰/₁₀₀ 1947); mottagningstid: 10—12.

Vice stadsingenjör (24).

Hanzon, N.

Byråingenjör (22).

Björkman, C. E. E.

Mättningsmän och föreståndare för mättningsdistrikt (22).

Holmberg, S. H. (1:a distr.); Bergström, S. H. E. (2:a distr.); Lennérheim, E. J. I. (M.) (3:e distr.).

Ingenjörer (20).

Jacobson, B. R. E.; Stangenberg, G. M. J. J.

E. o. ingenjör (XX).

Pontin, H., tjl. (se sid. 166).

Biträdande ingenjör och arkivarie (18).

Segerström, S. T. M.

Biträdande ingenjörer (18).

Ahnskog, K. F. N.; Hammarsten, T.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Ericsson, L. O. L.; Hedlund, N.

Underingenjör (17).

Holm, E. F.

Tekniskt biträde (15).

Strömberg, S. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Casparsson, f. Berglund, Inga S.; Heggby, f. Johansson, Greta S.

Sex mättningsförmän (10), två e. o. mättningsförmän (X), tre första ritbiträden (9), en kontorist (8), ett första kontorsbiträde (7), sexton ritbiträden (7), nio e. o. ritbiträden (VII), en förste expeditionsvakt (8), en e. o. expeditionsvakt (VI), ett e. o. kontorsbiträde (V); dessutom en extra kontorist, extra kontors- och ritbiträden, tretton mättningsbiträden (8), åtta e. o. mättningsbiträden (VIII) samt extra mättningsbiträden.

Stockholms stads stadsplanenämnd.

Stadsplanenämnden.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset».
Nämnden sammanträder i regel andra
och fjärde onsdagen i varje månad
kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöt den 6 december 1920 att fr. o. m. år 1921 ersätta den förutvarande stadsplanekommissionen med *Stockholms stads stadsplanenämnd*.

Stadsplanenämnden har till uppgift att, efter uppdrag av byggnadsnämnden eller då sådant eljest med hänsyn till byggnadsverksamhetens utveckling och bostadsbehovet visar sig erforderligt, uppgöra förslag till nya eller ändrade stadsplaner och planer för trafikleder jämväl utom stadsplan ävensom att i övrigt handlägga de frågor rörande stadens stadsplane- och trafikväsen, som av stadskollegiet till nämnden hänskjutas.

Rörande generalplan för Stockholm, se nedan.

Nämnden består av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, åtta andra ledamöter, vilka jämte åtta suppleanter för nämndens ledamöter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Vid nämndens sammanträden äga stadsplanedirektören, stadsarkitekten, fastighetsdirektören, gatudirektören och stadsingenjören närvara och deltaga i överläggningarna med rätt att framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet. Enahanda befogenhet tillkommer, var för sitt förvaltningsområde, cheferna för de avdelningar av stadens fastighetskontor, å vilka handläggas ärenden rörande stadsplanens genomförande samt ärenden rörande exploatering av stadens ytterområden.

Nämnden äger fördela göromålen mellan sina ledamöter på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter eller åt stadsplanedirektören att handhåva särskilda förvaltningsärenden. Beslut, som på grund av sådant uppdrag fattas, skall anmälans vid nämndens nästa sammanträde. I enlighet med dessa bestämmelser har stadsplanenämnden tillsatt särskilda tjänstedelegerade (se nedan).

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads stadsplanenämnd, fastställd av k. m:t 31 dec. 1920, med ändr. Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (Kfh 1946: sid. 643). K. byggnadsstadga 20 nov. 1931, med ändr. (Kfh 1946: sid. 679). Lag 12 maj 1917 om fastighetsbildning i stad, med ändr.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten: 784,972 kr.; inkomster: driftbudgeten 89,000 kr.

Stadsplanenämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Bengtsson, O. F., ombudsman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

- *Ahlberg, C. A. H., arkitekt.
- Andersson, Paul, överlärare.
- Berghagen, R., arkitekt, stadsfullm.
- *Hjertén, H. I., civilingenjör.
- Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.
- *Sönberg, E. Hj. H., tillsyningsman.
- *Wallenberg, G. O., byråingenjör.

Suppleanter.¹⁾

- *Ekholm, O. G. A., manufakturhandlare, stadsfullm.

¹⁾ Ordföranden skall vid förfall i första hand ersättas av suppleanten hr Lindberg. Vice ordföranden och någon av ledamöterna hrr Sönberg, Andersson, Stadig och Hjertén skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hr Olsson, fruor Sjödin-Ljungdal och Jonsson samt hrr Strandberg och T. V. Svensson i nu nämnd ordning. Ledamöterna hrr Wallenberg, Ahlberg och Berghagen skola vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Ekholm och G. A. Svensson i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hrr Lindberg, Ekholm, Olsson, G. A. Svensson, fruor Sjödin-Ljungdal och Jonsson samt hrr Strandberg och T. V. Svensson.

SpN

*Jonsson, f. Lundquist, Clary H., fru, stadsfullm.
*Lindberg, B. R., grosshandlare.
*Olsson, I. S., förbundssekreterare.
Sjödin-Ljungdal, I. G. (Gun), fru, arkitekt.
Strandberg, E. A., ombudsman, stadsfullm.
Svensson, G. A., byggmästare.
Svensson, T. V., journalist.

Sekreterare (3,420 kr.).

von Hofsten, E. A. G. (se sid. 191).

Tjänstedelegerade.

(För förberedande behandling av ärenden angående tjänsteställningar m. m.)

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Andersson, Paul;
Bengtsson, O. F.; Berghagen, R.

Revisorer.

Gemensamma för fastighetsnämnden m. fl.
(se sid. 163).

Stadsplanekontoret.

Stadshuset, 4 tr., K.; t. »stadshuset»; expeditionstid: 10—14,30 (lördagar och dag före helgdag 10—13,30; sommartid 10—12,30). Mottagningstid för arkitekter och ingenjörer: 10—12.

Stadsplanekontoret är stadsplanenämndens verkställande organ. Kontorets chef är stadsplanedirektören.

Stadsplanedirektör (D).

Markelius, S. G. (förr. t. o. m. 31/10 1950); mottagningstid efter överenskommelse.

Administrativa avdelningen.

Förste byråarkitekt (24).

Holmberg, O. F. W.

E. o. byråarkitekt (XXII).

Tideström, E. B. T.

Underingenjör (17).

(dessutom personligt lönetillägg 1,416 kr.).

Lagerheim, K. A. L.

Underingenjör (17).

Sjöholm, A. J. T.

Ritare (14).

Björk, A. N.; Lundborg, K. H. E.

Förste kontorsskrivare (11).

Wall, G. D. M.

Första ritbiträde (9).

Pravitz, J. M. E. (Maja).

Ett e. o. mättningsbiträde (VIII), ett extra mättningsbiträde (2,340 kr.), fyra ritbiträden (7), två modellörer (7), fem e. o. ritbiträden (VII), en e. o. modellör (VII), tre extra ritbiträden (2,880—2,460 kr.), dessutom tillfälliga ritbiträden till växlande antal.

Två första kontorsbiträden (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), tre extra kontorsbiträden (2,400—2,220 kr.), en e. o. expeditionsvakt (VI), en extra expeditionsvakt (1,380 kr.).

Stadsplaneavdelningen.

Direktörsassistent (26).

Ryberg, C. T.

Stadsplanearkitekt (25).

Bergentz, T. G.

Extra förste ingenjör (14,388 kr.).

Virgin, C. Å. A.

E. o. byråarkitekter (XXII).

Grafström, N. H. E.; Langendal, A. V.

Arkitekt (12,000 kr. utan rörligt tillägg).

Voigt, J. F.

Gatutekniska avdelningen.

Byråingenjör (22).

Nordgård, K.

Ingenjörer (20).

Carlstedt, R. B.; Brolin, S. J. F.

E. o. ingenjör (XX).

Larsson, E. O.

Extra biträdande ingenjör (5,760 kr.).

Berg, C. A.

Tekniskt biträde (15).

Andrén, E.

E. o. mättningsförmän (X).

Bäckström, K. F.

Ett mättningsbiträde (8), tre e. o. mättningsbiträden (VIII), två extra mättningsbiträden (2,580 kr.), dessutom tillfälliga mättningsbiträden till växlande antal.

Spårtekniska avdelningen.

Förste byråingenjör (24).

Lundborg, G. O. F.

Ingenjör (20).

Brundin, F.

Biträdande ingenjör (18).

Åkerman, A. J.

Generalplan för Stockholm.

Med anledning av ett av borgarrådet Yngve Larsson i promemoria den 9 maj 1944 framlagt förslag beslöt stadskollegiet den 25 maj 1944 dels uppdraga åt borgarrådsberedningen att låta verkställa utredning angående en tidsbestämd generalplan för Stockholm, dels ock att anmoda stadens myndigheter, som berördes av utredningen, att lämna den medverkan vid utredningsarbetet, som kunde komma att påkallas.

Stadsfullmäktige hava sedermera godkänt ett av stadsplanenämnden framlagt förslag till arbetsplan för utredningen, enligt vilket utredningen skall organiseras inom stadsplanekontoret och vara i huvudsak slutförd under de båda åren 1945 och 1946.

Sekreterare (7,752 kr.).

von Hofsten, E. A. G. (se sid. 190).

Arkitekter

(18,000 kr. utan rörligt tillägg).

Ahlberg, C.-F.; Sidenbladh, K. G. E.

Byråingenjör (22).

Lindgren, T. O. I.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Edgren, A. F., tjl.

Trafikingenjörer

(13,500 kr. utan rörligt tillägg—8,064 kr.).

Lundberg, S. I.; Klevemark, P. O. L.

Amanuens (4,500 kr.).

Bardel, B. T.

Konstruktör (4,860 kr.).

Trulsson, K. G. W.

Ett extra mättningsbiträde (3,120 kr.), ett första kontorsbiträde (2,760 kr.), fyra ritbiträden (2,760—2,220 kr.).

Avdelning för utarbetande av stadsplaneförslag för Nedre Norrmalm.

Malmstillnadsgatan 38, C.; t. 21 16 84.

I anslutning till stadsfullmäktiges beslut den 18 juni 1945 att dels i princip godkänna stadsplanekontorets förslag till reglering av Nedre Norrmalm att i huvudsak läggas till grund för stadsplanens planläggning, dels uppdraga åt stadsplanenämnden att skyndsamt utarbeta och framlägga definitiva stadsplaneförslag för områdets olika delar, därvid förnyad uppmärksamhet ur trafik- och saneringssynpunkt borde riktas på stadsdelen söder om Klarabergsgatan—Hamngatan, har inom stadsplanekontoret upprättats en tillfällig avdelning för utarbetande av stadsplaneförslag för Nedre Norrmalm.

Konsulterande arkitekt.

Hedqvist, P. G., professor.

Chefsarkitekt

(18,000 kr. utan rörligt tillägg).

Helldén, D.

Arkitekter

(12,000—8,400 kr. utan rörligt tillägg).

Hedberg, A. G.; Schultz, H. C.

Ingenjör (8,880 kr.).

Harding, C. H.

Ingenjör

(9,000 kr. utan rörligt tillägg).

Stavre, C. A.

Ett ritbiträde (2,640 kr.).

Stockholms stads gatunämnd

och i samband därmed stående institutioner.

Gatunämnden.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder vanligen första måndagen och tredje helgfria onsdagen i varje månad kl. 15,15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Flertalet av de icke finansiella angelägenheter, som tidigare handhafs av drätselnämnden, särskilt dess dittillsvarande andra avdelning, överflyttades vid den kommunala omorganisationen 1920 till en särskild nämnd, *Stockholms stads gatunämnd*, som trädde i verksamhet den 10 april 1920.

Gatunämnden handhar förvaltningen av stadens gator, torg, planteringar och andra allmänna platser (utom å hamnområdena) med därtill hörande anläggningar, såsom viadukter, trappor, avlopp, reningsanläggningar, bekvämlighetsinrättningar m. m., ävensom av stadens renhållningsväsen och brandväsen. Nämnden handlägger vidare gatuväsendet rörande frågor om broar, gatuträken, gatuledningar, den allmänna belysningen (utom å hamnområdena) samt de övriga angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas.

Nämnden består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, vilka jämte sex suppleanter väljas av stadsfullmäktige för två år i sänder. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande.

Under gatunämnden lyda gatukontoret, som står under chefskap av gatudirektören, och brandkåren, vars chef är brandchefen. Vid nämndens sammanträden äga nämnda förvaltningschefer närvara och var för sitt förvaltningsområde deltaga i överläggningarna, med rätt att därvid framställa förslag och få sina meningar antecknade till protokollet.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads gatunämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 60).

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 69,867,229 kr., kapitalbudgeten 404,000 kr., lånemedel, i linjen 23,633,000 kr., inom linjen

5,448,000 kr., dessutom förlagsmedel 3,392,800 kr.; inkomster: driftbudgeten 43,153,330 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr.

Gatunämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Runhoff, E. F., f. d. brandmästare, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

*Gustavson, A. V. N., målarmästare, stadsfullm.

Karlsson, G. Verner, förste stationsbiträde.

Landberg, A., skräddare.

*Nordendahl, E. H., civilingenjör.

Törnqvist, J. E., justerare, stadsfullm.

Suppleanter.¹⁾

Eriksson, Arthur W., montör, stadsfullm.

Karlsson, Andreas, förbundsordförande, stadsfullm.

*Lindblad, T. A., civilingenjör.

Malis, P. G., förste byråsekreterare.

*Stadig, A. G., badmaskinist, stadsfullm.

*Werner, E. H. Hj., ombudsman, stadsfullm.

Gatusekreterare.

Gottliebsson, N. E. (se nedan).

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola vice ordföranden samt ledamöterna hrr Karlsson, Törnqvist och Landberg vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Eriksson, Stadig, Karlsson och Werner i nu nämnd ordning samt ordföranden och ledamöterna hrr Nordendahl och Gustavson i första hand av suppleanterna hrr Malis och Lindblad i nu nämnd ordning. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: hrr Malis, Eriksson, Lindblad, Stadig, Karlsson och Werner.

Gatunämndens delegerade.

Gatunämnden äger mellan sina ledamöter fördela göromålen på sätt lämpligast synes, ävensom uppdraga åt en eller flera av sina ledamöter, såsom särskilda delegerade, eller åt under nämnden lydande förvaltningschefer att handhava vissa förvaltningsärenden.

Delegerade för frågor rörande upp- handlingar och entreprenader.

Larsson, Yngve G. R. (ordf.) med Malis, P. G. som suppleant; Eriksson, Arthur W.; Karlsson, G. Verner; Lindblad, T. A.

Tjänstedelegerade.

Larsson, Yngve G. R. (ordf.) med Gustavson, A. V. N. som suppleant; Nordendahl, E. H.; Runhoff, E. F.; Törnqvist, J. E.

Delegerade för frågor rörande plats- upplåtelser å gatu- och parkmark.

Gustavson, A. V. N. ordf.; Landberg, A.; Stadig, A. G.

Delegerade för underhåll av byggnader.

Karlsson, Andreas; Lindblad, T. A.; Törnqvist, J. E.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december tre revisorer jämte tre suppleanter för granskning av gatunämndens, slakthus- och saluhallsstyrelsens, kyrkogårdsnämndens och flyghamnsstyrelsens räkenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Eklund, K. G. S., ombudsman, ordf.

Håkansson, E. A. F., tjänsteman.

Kruse, A. K. J., major.

Suppleanter:

Carlsson, f. Carlsson, Karin K., fru.

Jonsson, E. A., kassör.

Larsson, L. J., sjökapten.

Gatunämndens expedition.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Enligt gällande arbetsordning skall expeditionen, som förestås av gatusekreteraren och är gemensam för gatunämnden och gatukontoret, mottaga och registrera samt fördela alla till

nämnden, gatukontoret eller någon kontorets avdelning inkommande handlingar samt ombesörja expediering av alla från nämnden, kontoret eller dess avdelningar utgående expeditioner. Expeditionen vårdar nämndens och kontorets gemensamma arkiv och bibliotek.

Arbetsordning. Arbetsordning för gatunämndens och gatukontorets gemensamma kansli, godkänd av nämndens ordförande 17 dec. 1936.

Gatusekreterare (23).

Gottliebsson, N. E.; t. »gatunämnden».

Förste kontorsskrivare (11).

Karlsson, f. Tunell, Signe E. M.

Trå första kontorsbiträden.**Gatukontoret.**

Riddarhustorget 8 (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden». (Se f. ö. nedan under resp. avdelningar.)

Gatukontoret, som är gatunämndens verkställande organ beträffande stadens gatu-, park- och renhållningsväsen, åligger i denna egenskap att inom ramen för beviljade anslag och enligt av nämnden godkända förslag utföra de arbeten och vidtagna de åtgärder, som erfordras för fullgörande av gatunämndens åligganden, att för andra förvaltningar eller enskilda utföra de arbeten inom kontorets verksamhetsområde, som erfordras för fullgörande av ingångna avtal eller eljest åliga staden, att hos nämnden göra framställningar i till kontorets verksamhetsområde hörande ärenden, som skola av nämnden behandlas, samt svara för att nämndens beslut i sådana ärenden skyndsamt bli verkställda, att avgiva yttrande i de ärenden, som i vederbörlig ordning till kontoret remitterats, att med uppmärksamhet följa utvecklingen inom kontorets verksamhetsområden samt väcka förslag till de åtgärder, vilka kontoret härvid finner påkallade samt att i övrigt ställa sig till eftertættelse de föreskrifter, som gatunämnden eller annan överordnad myndighet meddelar.

Gatukontorets chef är gatudirektören. Han är inför gatunämnden ansvarig för fullgörandet av gatukontorets åligganden och utövar med avdelningschefernas bistånd ledningen av gatukontorets arbeten, fördelar gatukontoret åvilande uppgifter å personalen och äger avgöra ärenden av löpande natur samt i övrigt ärenden, vilkas avgörande enligt gatunämndens beslut till gatukontoret överlämnats.

Gatukontorets verksamhet fördelas på följande avdelningar: expeditionen, kameralavdelningen, utredningsavdelningen, byggnadsavdelningen, parkavdelningen samt renhållningsavdelningen.

Författningar. Instruktion för gatukontoret, fastställd av gatunämnden 2 mars 1938 (Kf 1938: nr 22). Stadsplanelag 29 maj 1931, med ändr. (Kf 1946: sid. 643). Gatukostnadsbestämmelser för stadens ytterområden, fastställda av k. m:t 31 mars 1938. Gatukostnadsbestämmelser för det inre stadsområdet, fastställda av k. m:t 15 nov. 1945. Reglemente ang. avloppsledning för spillvatten inom hus och tomt i Stockholm, fastställt av ÖA 8 juli 1908 (»avloppsreglemente»), med ändr. Gatulägningsordning för Stockholms stad, fastställd av k. m:t 12 maj 1870. ÖA:s trafik- och parkeringskungörelse 27 febr. 1946.

Gatudirektör (D).

Anger, D. V. E. (förröda. t. o. m. 30/9 1946); t. »gatunämnden» och 11 04 56; mottagnings-tid: 11—12.

Expeditionen.

Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—15 (lördagar och dag före helgdag 10—14).

Expeditionen handhar in- och utgående skriftväxling. Registrators- samt övriga kansligöromål ombesörjas å gatunämndens och gatukontorets gemensamma expedition (se ovan).

Chef.

Gatudirektören (se ovan).

E. o. direktörsassistent (XXIII).

Vakant.

Förste expeditionsvakt (8).

Krosse, E. H. H.

Ett kontorsbiträde, två telefonister, en expeditionsvakt, fyra automobilförare.

Kameralavdelningen.

Kameralavdelningen handhar gatunämndens och underlydande verks bokföring och kassarörelse samt efter gatudirektörens beprövande andra ärenden av kameral natur, upprättar i anslutning här till erforderliga redovisningar och rapporter, verkställer indrivning av fordringar, övervakar, att kontrollanordningarna inom kontorets och brandkårens ekonomiska förvaltning äro tillfredsställande, kontrollerar anslagsbelastningen och dispositionsbokföringen samt handlägger avlönings- och pensionsärenden rörande hela gatuförvaltningens tjänstepersonal ävensom vissa hyresärenden.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Odhner, G. V.

Kamrersassistent (19).

Runnqvist, Hj. F.

Förste kammarsskrivare (17).

Almström, K. H.; Björkman, A. B.; Ekhult, T. R.; Hedman, T. E., tf.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Dahlberg, f. Josephson, Ella C., tf.

Dessutom en kammarsskrivare, sex kontorsassistent, tre förste kontorsskrivare, tre förste kontorister, fem kontorister, fem första kontorsbiträden, fem automobilförare, tio expeditionsvakter, tjuguen kontorsbiträden, två telefonister, elva expeditionsvaktsbiträden.

Utredningsavdelningen.

Stora Nygatan 2 B, t. »gatunämnden»; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Utredningsavdelningen utför gatukontorets tekniska och ekonomiska utredningar och utarbetar i samråd med övriga avdelningar för gatukontorets arbeten erforderliga konstruktionsritningar, arbetsbeskrivningar och kostnadsberäkningar.

Avdelningen är organiserad på en konstruktionsbyrå, en trafikbyrå, en avloppsbyrå och en byrå för allmänna ärenden.

Förste ingenjör och chef (24).

Lidvall, N. A. F.

Konstruktionsbyrån.

Extra förste byråingenjör (e. 23).

Gyldensten, K. H. G.

Byråingenjörer.

Ehrman, C. E. G. (22), tf.; Vretblad, E. G. (XXII), tf.; Falk, K. G. (e. 22).

Extra ingenjörer (e. 20).

Ellner, K. E. O. T., tf.; Lodin, P. E. L.

Biträdande ingenjörer.

Kullström, G. E. (18), tf.; Tydén, K. J. (18), tf.; Hjärpe, J. B. (18), tf.; Svensson, H. L. (XVIII), tf.; Hylander, A. L. (XVIII), tf.; Nordin, P. A. (e. 18), tf.; Anmark, K.-H. (e. 18), tf.

Extra underingenjörer (e. 17).

Wennel, S. A.; Victorsson, S. J., *tf.*

Dessutom fem *ritare*, fem *ritbiträden*.

Trafikbyrån.

Byråingenjör (22).

Hertzman-Ericson, B. V., *tf.*

Ingenjörer.

Dufwa, A. O. W. (20), *tf.*; Tunå, G. C. R. (e. 20); Wahlquist, E. V. (e. 20), *tf.*

Biträdande ingenjör (18).

Rockström, H. E., *tf.*

Dessutom två *konstruktörer*, två *ritare*, fyra *ritbiträden*.

Avloppsbyrån.

Byråingenjör (22).

Kempe, E. Hj.

Ingenjörer.

Niklasson, L. F. (20), *tf.*; Edlund, S. R. V. (XX), *tf.*

Biträdande ingenjör.

Samuelson, R. F. H. (XVIII), *tf.*

Extra underingenjör (e. 17).

Sjögren, E. H. K.

Föreståndare för kartverket (16).

Bergström, A. A.

Dessutom fem *konstruktörer*, nio *ritare*, fjorton *ritbiträden*, ett *kontorsbiträde*.

Byrån för allmänna ärenden.

Expeditionen.

Extra underingenjör (e. 17).

Hagman, S.

Arkitektkontor.

Extra arkitekt (e. 20).

Larsén, N. G.

Inmätningen.

Extra underingenjör (e. 17).

André, C. F.

Ritningsarkiv.

Extra arkivföreståndare (e. 10).

Ryding, S. B.

Dessutom en *konstruktör*, en *ritare*, tre *verkmästare*, sju *mättningsförmän*, tio *mättningsbiträden*, en *kontorist*, ett *första kontorsbiträde*, två *kontorsbiträden*, en *kopist*, ett *kopieringsbiträde*.

Byggnadsavdelningen.

Riddarhustorget 8, C., t. »gatunämnden»; expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Byggnadsavdelningen svarar för nyanläggning och underhåll av stadens gator, vägar och allmänna platser, viadukter, trappor, avloppsledningar m. m., nyanläggning av bekvämlighetsinrättningar samt underhållet av beläggningen å stadens fasta broar, ombesörjer driften av asfalt-, pump- och reningsverk samt verkställer inköp för gatukontoret, i den mån gatudirektören så bestämmer.

Avdelningen är organiserad på en planeringsbyrå, en nybyggnadsbyrå, en inköps- och förrådsbyrå samt fyra territoriella arbetsdistrikt. Härtill komma asfaltverket, pump- och reningsverken samt gatuintspektionen. Vid avdelningen finnes vidare en expedition.

Antalet sysselsatta arbetare uppgick vid 1946 års ingång till 1,504 man, varav 151 hos entreprenörer.

Stat år 1946. (Gator, vägar, avloppsledningar och pumpverk m. m.) Utgifter: driftbudgeten 34,756,447 kr., dessutom förlagsmedel 2,038,800 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr., av låneanbud i linjen 22,700,000 kr., inom linjen 4,135,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 22,966,800 kr., kapitalbudgeten 200,000 kr.

Överingenjör och chef (26).

Ekwall, P. G. (förordn. t. o. m. 4/s 1947).

Expeditionen.

Ingenjör (20).

Andersson, C. J., överingenjörsassistent.

Biträdande ingenjör (18).

Gillberg, E. A., föreståndare för körselkontrollen.

Dessutom en *ritare*, två *kontorsassistenter*, tre *kontrollanter*, tre *förste kontorister*, en *kontorist*, två *första kontorsbiträden*, två *kontorsbiträden*.

Planeringsbyrån.

Kontor: *Riddarhustorget 8, C.; t. »gatunämnden».*

E. o. arbetschef (XXIII).

af Klercker, C.-H. N.

Extra ingenjör (14,000 kr. utan rörligt tillägg).

Olsson, K. H.

Biträdande ingenjör.

Vakant.

Dessutom två *verkmästare*.

Nybyggnadsbyrån.

*Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatu-
nämnden».*

E. o. arbetschef (XXV).

Jondal, B. E.

Extra avdelningsingenjörer (e. 22).

Elfström, L. A.; Seger, E. W.

E. o. ingenjör (XX).

Jonsson, S. E., *tf.*

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Larsson, N. G., *tf.*

Extra biträdande ingenjör (e. 18).

Gibson, B. G.

Extra underingenjörer (e. 17).

Carlsson, P. E.; Wejdling, J.-O. A.; Björkman,
C. G.

Arbetsdistrikten.

Norra distriktet

(omfattande Matteus, Gustav Vasa, Adolf Fredriks,
Klara, Johannes, Jakobs, Engelbrekts, Hedvig
Eleonora, Oscars och Nikolai församlingar).

*Kontor: Kungsholmsgatan 16, 3 tr., K;
t. 52 67 33, 52 67 35, 52 67 36, 52 67 38,
52 67 39.*

Arbetschef (23).

Lidén, G. A., *tf.*

Biträdande ingenjör (18).

Westman, O. A.

Södra distriktet

(omfattande Katarina, Maria Magdalena, Höga-
lids, Kungsholms och St Görans församlingar,
Sofia församling med undantag av den del, som
ligger söder om Hammarbyleden och Sickla-
kanalen, av Bromma församling stadsdelarna Stora
och Lilla Essingen samt av Brännkyrka försam-
ling den del som ligger väster om stambanan).

*Kontor: Götgatan 48, Sö.; t. »gatu-
nämnden».*

Arbetschef (23).

Pehrson, K. C. P.

E. o. biträdande ingenjör (XVIII).

Brodin, B. O.

Brännkyrkadistriktet

(omfattande Enskede och Brännkyrka försam-
lingar med undantag av den del som ligger
väster om stambanan samt av Sofia församling
den del, som ligger söder om Hammarbyleden
och Sicklakanalen).

*Kontor: Olaus Magnus' Väg 6, Hammar-
byhöjden; t. 49 02 31, 49 09 01, 49 31 12.*

Arbetschef (23).

Björkman, K. G. S., *tf.*

Extra ingenjör (e. 20).

Bengtsson, N. O., *tf.*

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Vikander, J. S., *tf.*; Springfieldt, B. D., *tf.*

Extra underingenjör (e. 17).

Mattsson, P.-O.

Brommadistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag
av stadsdelarna Stora och Lilla Essingen).

*Kontor: Åkeshovs gård, Åkeshov;
t. 37 11 60, 37 11 70.*

Arbetschef (23).

Wibeck, N. G.

Asfaltverket.

*Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatu-
nämnden».*

Driftsingenjör (24).

Schütz, H. F.

Dessutom på nybyggnadsbyrån, arbetsdistrik-
ten och asfaltverket en *ritare*, sextiofem *verk-
mästare*, en *förrådsmästare*, en *laborator*,
en *kontrollant*, sju *förste kontorister*, sex
mättningsförmän, elva *mättningsbiträden*,
elva *kontorister*, två *kontorsbiträden*, en
biträdande maskinist.

Pump- och reningsverken.

*Kontor: Henriksdals reningsverk;
t. »gatunämnden».*

E. o. driftsingenjör (XXII).

Brundin, G. M.

*Extra laboratorieföreståndare
(e. 20).*

Johansson, V. H.

Extra underingenjör (e. 17).

Raune, Å. F.

Dessutom en konstruktör, två *förste kemister*, en *övermaskinist*, två *maskinister*, tolv *biträdande maskinister*, en *förste kontorist*, två *laboranter*, tre *laboratoriebiträden*.

*Inköps- och förrädsbyrån.**Riddarhustorget 8; t. »gatunämnden».**E. o. inköpschef (XXI).*

Trana, E. A.

Förrädsförvaltare (19).

Seilitz, G. E.

Biträdande ingenjör (18).

Stenberg, G. W.

Kontrollanter.

Hammarberg, E. V. (XV), virkeskontrollant;

Svensson, E. V. (e. 15), säkerhetskontrollant.

Dessutom två *förste kontorister*, tre *kontorister*, ett *kontorsbiträde*.

Inventarie- och materialförråden.

Adress: Lindhagensgatan, K.; t. 53 24 55 eller »gatunämnden».

Förrådsmästare (1 kl.) (15).

Svensson, C. A.

Dessutom fem *förrådsmästare*.*Grustag och sjötransporter.*

Kontor: Riddarhustorget 8, C.; t. »gatunämnden». Grustaget vid Husby, Munsö; t. Munsö 22.

En *transportmästare*, två *verkmästare*, en *bogserbåtsbefälhavare*, en *kontorist*.

Gatuinspektionen.

Kontor: Herkulesgatan 26, 3 tr., C.; t. 21 08 06.

Ingenjör (20).

Herrström, H. O:son, tf. inspektör för gatuunderhållet.

Dessutom sju *verkmästare*, ett *mättningsbiträde*, tre *kontorister*.

Parkavdelningen.

Lilla Nygatan 8, C.; t. »gatunämnden». Expeditionstid: 8,30—11,30, 12,15—16,15 (lördagar och dag före helgdag 8,30—11,30, 12—14).

Parkavdelningen planlägger stadens parkverksamhet, utför nyanläggningar, underhåll och renhållning av parker och planteringar samt handhar de särskilda verksamhetsgrenar, såsom lek, musik m. m., vilka äsyfta att befordra parkernas användning för friluftsvistelse. Därjämte biträder parkavdelningen vid projekteringen av sådana gatu- och torganläggningar, på vilka stora estetiska krav ställas.

Den under avdelningens förvaltning stående parkarealen utgjorde under år 1945 omkr. 1,379 hektar.

För att förse stadens parker och planteringar med erforderligt växtmaterial driver avdelningen trädgårdar med trädskola i Enskede samt med växthus och odlingar av perenna växter vid Haga trädgårdar, som arrenderats till år 1977, i samband varmed staden åtagit sig skötseln av Hagaparken. Anläggningarna få dagligen beses av allmänheten.

Parkavdelningen ombesörjer även utfodring av Stockholms vilda fåglar, särskilt änder och småfåglar vintertid. Till avdelningens förfogande står härvid som rådgivande organ Fågel-skyddsrådet (se sid. 389).

Chef för parkavdelningen är stadsträdgårdsmästaren.

Stat år 1946. (Parker.) Utgifter: driftbudgeten 5,607,600 kr., dessutom förlägsmedel 200,000 kr., kapitalbudgeten 40,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 1,764,290 kr.

Stadsträdgårdsmästare (24).

Blom, H. E. M.; mottagningstid: måndagar, onsdagar och lördagar 11—12.

Extra byråarkitekt (e. 22).

Glemme, E.-H.

*Expeditionen.**Förste kammarskrivare (17).*

Ihrman, L.

E. o. kontorsassistent (XIII).

Asker, O. B.

En *förste kontorist*, ett *första kontorsbiträde*, fyra *kontorsbiträden*.

*Projekteringsbyrån.**Extra arkitekt (e. 20).*

Vognsen-Jensen, N. F.

Extra biträdande arkitekt (e. 17).

Steen, E. Å.

Extra trädgårdsarkitekt (e. 17).

Bauer, A. W.

Extra parkassistent (e. 17).

Friberg, S. O.

GN

Extra tekniker (e. 14).

Östedt, N. R., tekniska konstruktioner; Florin, K. F. G., planteringsprogram.

Två *biträdande tekniker*, två *ritare*, ett *mättningsbiträde*, en *kontorist*, ett *ritbiträde*.

Arbetsdistrikten.

E. o. parkinspektör (XVIII).

Johnsellus, A.

Distrikt I

(omfattande Normalm och Östermalm).

Kontor: *Engelbrektsgatan 39, Ö.; t. 20 67 87.*

Distriktsträdgårdsmästare (14).

Häggvik, J. E.

Distrikt II

(omfattande Vasastaden, Kungsholmen och Essingeöarna).

Kontor: *Ynglingagatan 30, Va.; t. 33 41 88.*

Distriktsträdgårdsmästare (14).

Lindqvist, G. R.

Distrikt III

(omfattande Södermalm).

Kontor: *Stora Mejtens Gränd 8, Sö.; t. 41 91 38.*

Distriktsträdgårdsmästare (14).

Yngvesson, N. Y.

Distrikt IV

(omfattande Enskede och Brännkyrka församlingar).

Kontor: *Stockholmsvägen 50, Enskede 1; t. 49 30 29.*

Distriktsträdgårdsmästare (14).

Helin, G. V.

Distrikt VI

(omfattande Bromma församling med undantag av Essingeöarna).

Kontor: *Åkeshovs gård, Riksby; t. 37 28 88.*

Distriktsträdgårdsmästare (14).

Ekberg, P. W.

Dessutom fem *verkmästare*, fyra *kontorister*.

Övrig personal under år 1945: tretton *ordningsvakter*. Antalet *arbetare* sommartid 711 och vintertid 237, varav 57 resp. 25 hos entreprenörer.

Trädgårdar och trädskolor.

Trädgårdstekniker (19).

Johansson, A.

Växthusen: Haga trädgård, Stockholm 6; t. 27 41 90, 27 41 91.

Trädgårdsmästare (1 kl.) (14).

Lager, J. A.

Perenna växter: Linvävartorpet, Stockholm 6; t. 27 40 51.

E. o. trädgårdsmästare (1 kl.) (XIV).

Lindström, B. L.

Trädskolan, Enskedevägen, Enskede 5; t. 49 15 72.

E. o. verkmästare (XII).

Björndahl, F. A. O.

Dessutom en *verkmästare*, ett *kontorsbiträde*.

Förråd.

Förråd och verkstad: Haga trädgård, Stockholm 6; t. 27 47 52.

Förrådsmästare (14).

Johansson, K. A.

Dessutom en *kontorist*.

Lekverksamhet.

För att samla barn upp till 14 år till parkernas lekplatser, ge dem sund rekreation, lämpliga och roande sysselsättningar under fria men dock övervakade former anordnas sedan 1937 den s. k. »parkleken».

Verksamheten har varit förlagd till följande platser, nämligen Junotäppen, Humlegården, Karlaplan, Observatorielunden, Jarlaplan, Vanadisunden, Tessinparken, Motalavägen, Vasaparken, Kronobergsparken, Fredhällsparken, Kristineberg, Björns Trädgård, Stigbergsparken, Lilla Blecktornsparken, Skåneparken, Mariaberget, Bergsgruvan, Högalidsparken, Lövholmsparken, Enbacken, Vårflodsparken, Hammarbyskogen, Blåsut (Johanneshoy), Traneberg, Vadmalavägen och Tunnländet (Åkeslund). På 10 av dessa platser pågår parkleken även över vintern, nämligen i Humlegården, Karlaplan, Observatorielunden, Vasaparken, Kronobergsparken, Fredhällsparken, Björns Trädgård, Bergsgruvan, Lilla Blecktornsparken och Högalidsparken. Under sommaren finnas på 16 platser särskilda småbarnshagar. För omhändertagande av barn i skolåldern pågår verksamheten på 11 platser mellan kl. 18—20 under benämningen »kvällsleken».

Antalet deltagande barn uppgår i medeltal till under sommarsäsongen 3,700 och under vintersäsongen 1,400 per dag. Utflykter företagas under sommarmånaderna med barnen från de trängre huvudstadsparkerna till Hagaparken

Där anordnas lekar, tävlingar, teater och uppvisningar, varjämte varje barn erhåller en portion mjölk och bröd.

Lekverksamhetens övervakande har uppdragits åt en lekinspektör, ställd direkt under stadsträdgårdsmästaren.

Extra lekinspektör (e. 12).

Wretling-Larsson, Stina, fru.

Två lekledare.

Övrig personal under år 1945: sommartid 27 lekledare, 14 lekassistent, 14 lekpraktikanter och vintertid 9 lekledare, en lekassistent.

Friluftsmusik m. m.

Genom parkavdelningen anordnas friluftsmusik under månaderna juni—augusti i ett tjugotal, företrädesvis i inre staden belägna parker, bland annat Observatorielunden, Humlegården, Vanadislunden, Vasaparken, Stadshuset, Kronobergsparken, Tantolunden, Björns Trädgård, Vita-bergsparken och Påfångan. I Kungsträdgården hållas middagskonserter i regel varje onsdag kl. 12,30—13,30. I övriga parker äro konserterna förlagda till kvällarna (vanligtvis kl. 19—21).

Av de omkring 170 konserter, som utföras, verkställes det övervägande antalet dels av två för ändamålet bildade orkestrar »Stockholms Promenadorkester» (38 man) och »Parkorkester» (blåsorkester, 18 man), dels av tvenne militär-musikkårer samt ett antal enskilda blåskårer och sångkör. Förutom instrumental- och sångkonserter arrangeras även visafnär, vid vilka icke blott musik och lyrik utan stundom även kortare skådespel förekomma. I Blå hallen i stadshuset anordnas orgelkonserter.

Förteckning över tjänstemän, som på grund av tjänstledighet ej tjänstgöra vid gatukontoret.

Byråingenjör (22).

Wallenberg, G. O.

E. o. biträdande ingenjörer (XVIII).

Kinnman, K. E.; Klevemark, P. O. L. (se sid. 191).

Renhållningsavdelningen.

Lilla Nygatan 5 (postadress: postfack 2211, Stockholm 2); t. »gatunämnden»; expeditionstid: 10—14,30.

Renhållningsavdelningen ombesörjer gatu- och avträdesrenhållning inom staden, åtager sig gårdsrenhållning, mottager sopor och annat avfall samt tillser, att avfallet oskadliggöres och så vitt möjligt ekonomiskt utnyttjas. Avdelningen svarar därjämte för underhåll och skötsel av bekvämlighetsinrättningarna.

Till avdelningen höra renhållnings- och soplastningsstationerna, sopförbrännings- och elektrisk kraftanläggning vid Lövsta verkstäder samt Spånga—Lövsta järnväg.

Författningar. Ordningsstadgan för rikets städer, fastställd av k. m:t 24 mars 1868, med ändr. (Kfh 1946: sid. 263). ÖA:s kung. 11 jan. 1869 med särskilda ordningsföreskrifter för Stockholm utöver vad ordningsstadgan för rikets städer innehåller, med ändr. (Kfh 1946: sid. 272). Hälsovärdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). ÖA:s kung. 31 mars 1892 ang. särskilda föreskrifter om renhållningen inom egendomarna i huvudstaden (»renhållningsstadgan»), med ändr. (Kfh 1946: sid. 390). K. brev 22 jan. 1898 ang. kommunens övertagande av fastighetsägarnas bestyr med gaturenhållningen, med ändr. 24 juli 1919 och 29 april 1932. Chefens för finansdep. brev till ÖA 4 okt. 1901 ang. kommunens övertagande av kronans gaturenhållningsskyldighet för sina fastigheter. ÖA:s kung. 5 april 1905 ang. transport av avträdesorenlighet. ÖA:s kung. 20 febr. 1940 ang. ändr. i taxan för hämtning av latrin. Taxa för gårdsrenhållning, fastställd av drätselnämndens andra avdelning 1 maj 1918. (Kf 1918: nr 26). ÖA:s kung. 17 maj 1919 ang. förbud mot lumpinsamling ur hussopor. ÖA:s kung. 22 sept. 1939 ang. huvudstadens indelning i budningsdistrikt.

Stat år 1946. (Renhållning.) Utgifter: driftbudgeten 13,068,000 kr., dessutom förlagsmedel 1,000,000 kr., kapitalbudgeten 164,000 kr., lånemedel, i linjen 933,000 kr., inom linjen 100,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 7,017,500 kr.

Renhållningschef (24).

Björkman, A. Å. V.; mottagningstid: 13—13,30.

Renhållningsinspektör (20)

(dessutom personligt lönstillägg 1,668 kr.).

Hellgren, S. A.; mottagningstid: 10—11.

Extra biträdande inspektör (e. 18).

Franzén, J. A.

Förste kammarskrivare (17).

Neuendorf, H. G.

Dessutom en kammarskrivare, en maskintillsyningsman, en kontorsassistent, en förste kontorsskrivare, en kontorist, två kontorsbiträden.

Renhållningsstationerna.

Östra stationen

(omfattande Östermalm, Djurgården, Ladugårdsgården, Hjorthagen och Ekhamnen).

Ruddamsvägen 11, Ö.; t. 32 26 76, 33 62 23; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Andersson, R. E.

GN

Västra stationen

(omfattande Normalm, Vasastaden, Kungsholmen och Bromma församling).

Norrbackagatan 31, Va.; t. 33 99 62, 33 99 63, 33 99 64; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Jägerdal, S. A., tf.

Södra stationen

(omfattande Södermalm, Staden Mellan Broarna, Brännkyrka och Enskede församlingar).

Helgagatan 14, Sö.; t. 43 38 19, 43 45 43; kontorstid: 9—16.

Distriktsföreståndare (17).

Björling, J. E.

Dessutom sexton *tillsyningsmän*, tre *förste kontorsskrivare*, tre *förmän*, tre *kontorister*. Antalet sysselsatta arbetare uppgick i medeltal under år 1945 till 722 st.

Verkstaden.

Kellgrensgatan 14, K.; t. »gatunämnden».

Extra verkstadsingenjör (e. 19).

Arvidsson, T. A. S.

Extra underingenjör (e. 17).

Högvist, S. H.

Verkmästare (1 kl.) (15).

Almqvist, F. A.

Dessutom tre *verkmästare*, en *förråds-mästare*, en *kontorsassistent*, en *ritare*, en *förste kontorist*, två *kontorister*, ett *första kontorsbiträde*, en *värmeledningsskötare*. Antalet sysselsatta arbetare uppgick i medeltal under år 1945 till 90 st.

Budningskontor.

Lilla Nygatan 5, C.; expeditionstid: 9—15.

Ett *kontorsbiträde*.

Sopförbränningsanläggningen vid Lövsta.

Hässelby villastad; t. 380904 och 380403; kontorstid: 9—16.

Sopor, latrin och övrigt avfall, som emottagas vid sopplastningsstationerna, utforslas till den för ändamålet inköpta egendomen Lövsta vid Mälaren, varefter maskiniska anordningar för avfallsets vidare behandling finnas.

E. o. maskinmästare (XVII).

Forslund, A. W.

Dessutom en *maskinistförmän*, en *verkmästare*, en *förmän*, en *kontorsskrivare*. Antalet sysselsatta arbetare uppgick i medeltal under år 1945 till 80 st.

Bekvämlighetsinrättningar.

25 st. kabinett, av vilka ett hålles öppet endast sommartid. Ny- och ombyggnader av kabinetten och urinkurarna, 100 st., ombesörjas av byggnadsavdelningen, underhåll och drift av renhållningsavdelningen.

Trä *kabinettsvakter*, fyrtyo en *biträden*.

Brandkåren.

Johannes brandstation: Malmskillnadsgatan 64, C.; t. »brandkåren» (växel eller därest namnanropet är blockerat 10 15 20 för anmälan om eldsvåda samt tillkallande av sjukvagn vid olycksfall och sjukdomsfall, som fordrar omedelbar transport till sjukhus); *Katarina brandstation: Tjörhovsgatan 11, Sö.; Kungsholmens brandstation: Kronobergs-gatan 2, K.; Östermalms brandstation: Artillerigatan 69, Ö.; Bromma brandstation: Ulvsundavägen 30, Ulvsunda 1; Brännkyrka brandstation: Bäckvägen 1, Midsommarkransen, Stockholm 32.*

Samtliga brandstationer stå i förbindelse med brandkårens telefonväxel.

Förvaltningen av brandväsendets angelägenheter handhavas i Stockholm av gatunämnden såsom brandstyrelse.

Det åligger varje stad att i enlighet med bestämmelserna i brandlagen och brandstadgan den 15 juli 1944 hålla ett brandförsvar, som tillfredsställer skäliga anspråk på trygghet mot skada av brand.

Brandchefen utövar närmast under förvaltningsmyndigheten ledningen av stadens brandförsvar och ansvarar för att detsamma är i överensstämmelse med brandordningen till alla delar ändamålsenligt ordnat. Han är därjämte skyldig att iakttaga, vad brandlagen och brandstadgan rörande hans befattning innehåller. Brandchefen är brandkårens befälhavare.

Under brandchefen är brandkåren organiserad på fyra avdelningar: eldsläcknings-, tekniska-, verkstads- och kamerala avdelningen.

Brandchefen tillsättes av gatunämnden. Där ej stadsfullmäktige annorledes besluta, sker tillsättningen å viss tid, högst sex år, allt efter nämndens beprövande. Övrigt befäl vid brandkåren tillsättes av nämnden medelst förordnande tills vidare. Befattningarna som brandman och brandförmän tillsätts av brandchefen me-

delst förordnande tills vidare. Icke-ordinarie brandman antages av brandchefen medelst kontrakt.

För tillkännagivande av eldsvåda finnes en brandtelegraf med å lämpliga ställen inrättade brandskåp, traktvis förbundna med brandstationerna. Därjämte finnes direkt telefonförbindelse med polistationerna genom polisverkets växel. Överståthållarämbetet kungör två gånger om året, varest brandskåpen finnas uppsatta.

Brandkåren har numera sin personal fördelad på sex stationer, nämligen Johannes, Katarina, Kungsholmens, Östermalms, Bromma och Brännkyrka. Dessutom finnas utom den egentliga staden två redskapsskjul uppförda i Södertörns villastad. Med Sundbybergs stad har avtal träffats om biträde av Sundbybergs brandkår vid eldsvåda inom Mariehalls och Bällsta samhällen. Ett flertal utanför Stockholm belägna samhällen och socknar har träffat avtal med staden om biträde vid eldsläckning mot överenskommen ersättning.

Till brandkårens förfogande stå, förutom den till civilförsvaret anskaffade motorspruteparken m. m. f. n. 21 automobilmotorsprutor, 2 bogsprutbara motorsprutor och 28 andra för brandskyddsverksamheten avsedda bilar. (Betr. sjukvagnar m. m. se nedan.) Hårtill komma sjösprutorna St Erik och Phoenix.

I vilken utsträckning brandkåren är pliktig lämna släckningshjälp vid eldsvåda, som utbrutit utanför stadens område, prövas och avgöres av brandchefen.

Brandsyn förrättas av brandchefen eller efter hans förordnande av annat brandbefäl. Eldstadsbesiktning utföres av skorstensfejare i samband med sotning. Genom kungörelse eller annorledes skall i förväg meddelande lämnas om tid, då brandsyn skall hållas.

Rörande sotning, se sid. 34.

Sjuk- och djurtransportväsendet utgör en del av brandkårens verksamhet. För verkställande av sjuktransporter finnas f. n. 15 sjukvagnar och för djurtransporter (sjuka och döda djur) tvänne kombinerade djurtransport- och olycksfallsautomobiler. (Se vidare under sjukhusdirektionen, sid. 157.)

Författningar. Brandlag 15 juli 1944 (Kfh 1946: sid. 1325). K. brandstadga 15 juli 1944 (Kfh 1946: sid. 1332). Brandordning för Stockholm 19 juli 1924, med ändr. (Kfh 1946: sid. 1345). Bestämmelser ang. uniformspersedlar för brandkåren, fastställda av gatunämnden 15 dec. 1943. ÖA:s kung. 29 mars 1938 ang. stadens indelning i sotningstrakter, med ändr. ÖA:s sotningstaxa för Stockholm 12 nov. 1929, med ändr.

Stat år 1946. (Brandväsendet.) Utgifter: driftbudgeten 5,333,382 kr., dessutom förlags-

medel tillhoppa 119,000 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 1,213,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 816,940 kr.

Brandchef (B).

Arve, E. A. M. (förordn. t. o. m. 30/9 1950); träffas å expeditionen, Malmskillnadsgatan 64, C. (Johannes brandstation): vardagar 13—15 (dag före sön- och helgdag 13—14); t. »brandkåren».

Vice brandchef (23).

Skogsberg, J.-E.

E. o. förste brandingenjör (XXIII).

Strömdahl, I. F.

Brandingenjör (22).

Kvarneby, H. B.

Förste brandkaptener (20).

Grill, C. Ph. A.; Ekelund, K. R.; Palmquist, W. H.

Andre brandkaptener (18).

Hildebrand, B. E.; Lydén, S. T.

Överbrandmästare och verkmästare (17).

Bergedahl, J. C.

Förste kammarskrivare (17).

Ekblad, K. E. V.

Dessutom en *ritare*, en *kontorsassistent*, tolv *brandmästare*, en *verkmästare*, sextio-två *brandförmän*, tvåhundraottioåtta *brandmän*, två *hantverkare*, två *kontorister*, ett *första kontorsbiträde*, fyra *kontorsbiträden*, nitton *linjemontörer*, varav tre vid 1946 års början timavlönade, dessutom tillfälligt anställda en *underingenjör*, en *verkmästare* och en *ritare*.

Personalläkare (3,900 kr.).

Wikander, L. O. S., prakt. läkare, Grev Turegatan 22, Ö.; t. 62 17 06; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

Sakkunniga vid brandsyn.

Stadsfullmäktige hava den 4 december 1944 utsett sakkunniga att biträda vid brandsyn för år 1945, vilka tjänstgöra även år 1946.

Sakkunniga.

Johansson, E. J., verkmästare; **Sundström, K. V.**, f. d. byggnadsinspektör.

Suppleanter: **Dahlberg, G. A.**, byggnadsinspektör; **Söderlund, O. S.**, kakelugnsmakare.

Stockholms stads kyrkogårdsnämnd.

Kyrkogårdsnämnden.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonto nr 546); t. 23 28 10. Sessionstid: i regel första tisdagen i varje månad kl. 15.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Genom instruktion, antagen av stadsfullmäktige den 23 september 1940 och fastställd av överståthållarämbetet den 20 november 1940, erhöll *Stockholms stads kyrkogårdsnämnd* sin nu gällande organisation. Instruktionen trädde i kraft den 1 december 1940.

Kyrkogårdsnämnden har till uppgift att handhåva förvaltningen av staden tillhöriga eller åt staden upplåtna begravningsplatser med allt vad därtill hör, ävensom övriga begravningsväsendet rörande angelägenheter, vilkas vård av stadskollegiet åt nämnden överlämnas. Det åligger nämnden att uppgöra och till stadsfullmäktige för fastställelse överlämna förslag till bestämmelser angående avgifter och övriga villkor för nyttjanderätt till gravplats. Under kyrkogårdsnämnden lyder kyrkogårdsförvaltningen, vars chef är direktören.

Enligt instruktionen för kyrkogårdsnämnden består nämnden av, förutom ordförande, som tillsättes av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra för två år valda ledamöter, av vilka en utses av [Stockholms domkapitel]¹⁾ samt fem av stadsfullmäktige. För ledamot, utsedd av domkapitlet, tillsättes i enahanda ordning suppleant. För övriga ledamöter väljas fem suppleanter av stadsfullmäktige. Nämnden utser årligen inom sig en vice ordförande. Direktören äger närvara vid nämndens sammanträden och deltaga i överläggningarna med rätt att därvid framställa förslag samt få sin mening antecknad till protokollet.

Under kyrkogårdsnämndens förvaltning stå två begravningsplatser, nämligen norra begravningsplatsen och södra begravningsplatsen, den senare bestående av tvännen områden, Sandsborgskyrkogården och Skogskyrkogården. Å norra begravningsplatsen finnas två gravkapell (förutom ett å katolska och ett å mosaiska församlingarnas begravningsplatser). Å Skogskyrkogården finnas Heliga Korsets kapell, som jämte Trons kapell och Hoppets kapell utgör Skogskyrkogårdens huvudkapellanläggning med

tillhörande krematorium, samt Skogskapellet och Uppståndelsekapellet och å Sandsborgskyrkogården Sandsborgskapellet. Antalet gravkapell å södra begravningsplatsen är sålunda sammanlagt sex. Å norra begravningsplatsen finnes ett Svenska eldbegångelseföreningen tillhörigt krematorium med jordfästningskapell och kolumbarium.

De av katolska och mosaiska församlingarna anlagda särskilda begravningsplatserna inom norra begravningsplatsens område stå icke under kyrkogårdsnämndens förvaltning.

Författningar. Instruktion för Stockholms stads kyrkogårdsnämnd, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 61). Instruktion för kyrkogårdsnämndens [kamrerare] direktör, antagen av nämnden 3 nov. 1936. Instruktion för de hos Stockholms stads kyrkogårdsnämnd anställda organisterna och deras ställföreträdare, fastställd av kyrkogårdsnämnden 15 sept. 1931. K. brev 27 aug. 1886 ang. gamla kyrkogårdens utanför Norrtull överlämnande till kyrkogårdsnämndens vård och förvaltning. Bestämmelser rörande Stockholms stads begravningsplatser, utg. av kyrkogårdsnämnden i juli 1943. Taxa å avgifter för nyttjanderätt till gravplatser å stadens begravningsplatser, godkänd av SF 19 mars 1945. Taxa å avgifter för begagnande av de under kyrkogårdsnämndens förvaltning ställda begravningsplatser, gällande fr. o. m. 1 juli 1945. Taxa å avgifter för underhåll m. m. av gravar å Stockholms norra och södra begravningsplatser, beslutad av kyrkogårdsnämnden 7 nov. 1939.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 2,934,930 kr., kapitalbudgeten 150,000 kr; inkomster: driftbudgeten 1,492,700 kr.

Kyrkogårdsnämndens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Johansson-Visborg, Anna S., fru, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

***Bengtson, H. G. V.**, kyrkoherde (utsedd av domkapitlet).

***Carlsson, H. T.**, slöjd lärare.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

***Johansson, Lilly E. E.**, fabriksarbeterska, stadsfullm.

Nyberg, J. S., skräddarmästare.

¹⁾ Numera av domkapitlet i Stockholms stift.

Suppleanter.¹⁾

- *Ankar, G. A., kontraktsprost (utsedd av domkapitlet).
*Holmberg, O. V., direktör.
Hultman, P. G., verkst. direktör.
Larsson, G. J., kommunalarbetare.
Persson, O. J., parkarbetare.
*Silverbäck-Göransson, Greta G., fru, stadsfullm.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 193);
tj. sekreterare: Martin, J. H., sekreterare
(se sid. 92).

Tjänstedelegerade.

Larsson, Yngve G. R., ordf.; Carlsson, H. T.;
Johansson-Visborg, Anna S.

Revisorer.

Gemensamma för gatunämnden m. fl. (se
sid. 193).

Kyrkogårdsförvaltningen.

Nämndens expedition.

Vasagatan 24, 1 tr. (postadress: Stockholm 1; postgirokonton nr 546); t. 23 28 10
(växel); expeditionstid: helgfria dagar 10
—14,30, lördagar och dag före helgdag
10—14, under april måndag—fredag
även 16,30—18.

Direktör (A).

Karlsson, E. A.; mottagningstid: 10—11.

Kamrerare (3 kl.) (19).

Attermark, J. H. T.; träffas säkrast 10—11.

Underingenjör (17).

Lund, C. H.

Kammarsskrivare (15).

Johansson, f. Whitlock, Irma E.

Extra kontorsassistent (5,640 kr.).

Fors, M. W.

¹⁾ Enligt nämndens beslut skola ledamoten hr Carlsson, vice ordföranden samt ledamöterna fröken Johansson och hr Nyberg vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna fru Silverbäck-Göransson samt hr Persson och Larsson i nu nämnd ordning ävensom ledamoten hr Ekdahl i första hand ersättas av suppleanterna hrr Holmberg och Hultman i nu nämnd ordning. Därest denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i nämnden, resp. levnadsålder eller i följande ordning: 1) hr Holmberg, 2) hr Hultman, 3) fru Silverbäck-Göransson, 4) hr Persson samt 5) hr Larsson.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Fors, M. W., tj. (se ovan), tf. Askner, f. Westermarck, D. E. (Lisa).

Arkitekt för granskning av gravvårdsritningar m. m. (5,400 kr.).

Wahlman, J. I.; träffas helgfria tisdagar 17,30—19 och fredagar 10—11,30 samt under tiden april—juni även helgfria måndagar och torsdagar 10—11,30.

En kontorist (8), ett första kontorsbiträde (7), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett kontorsbiträde (5), en extra ritare (3,540 kr.), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Norra begravningsplatsen.

Solna (postadress: Stockholm 6); t. 27 26 40
(växel); expeditionstid: helgfria dagar 10
—17, lördagar och dag före helgdag 10
—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

Cato, H. A. A.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Eriksson, C. I.

Två verkmästare (2 kl.) (14), tre verk-mästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V).

Dessutom arbetare (vintern lägst 51, sommaren högst 107) och arbeterskor (vintern lägst 3, sommaren högst 234).

Södra begravningsplatsen.

Enskede; t. 49 25 80 (växel); expeditions-tid: helgfria dagar 10—17, lördagar och dag före helgdag 10—15,30.

Kyrkogårdsinspektör (17).

Ruthner, C. G.; träffas helgfria dagar 10—11.

Kontorsassistent (13).

Östedt, F. H.

Två verkmästare (2 kl.) (14), en krematorieförståndare (13), en verkmästare (3 kl.) (12), två e. o. verkmästare (3 kl.) (XII), ett krematoriebiträde (11), tre e. o. krematoriebiträden (XI), två extra krematoriebiträden (3,780 kr.), två extra verkmästare (3,780 kr.), ett e. o. första kontorsbiträde (VII), ett e. o. kontorsbiträde (V), ett extra kontorsbiträde (2,400 kr.).

Dessutom arbetare (vintern lägst 54, sommaren högst 88) och arbeterskor (vintern lägst 7, sommaren högst 363).

Stockholms stads hälsovårdsnämnd och i samband därmed stående institutioner.

Hälsovårdsnämnden.

Vasagatan 6 (postadress: postfack, Stockholm 1; postgirokonton nr 50324); t. hälsovårdsnämnden. Nämnden sammanträder i regel varannan tid dag kl. 13.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

För handläggning av frågor rörande allmänna hälsotillståndet och sjukvården inrättades fr. o. m. år 1878 *Stockholms stads hälsovårdsnämnd*.

Enligt hälsovårdsstadgan den 19 juni 1919 skall varje stad utgöra ett hälsovårdsområde. Inom varje sådant område skall finnas en hälsovårdsnämnd, vilken det åligger att ägna uppmärksamhet och tillsyn åt allt, som kan inverka på allmänna hälsotillståndet i staden. Hälsovårdsnämnden skall sända övervaka efterlevnaden av i hälsovårdsstadgan m. fl. författningar givna föreskrifter om den allmänna hälsovården, verka för åstadkommande av goda sanitära förhållanden med avseende å behovet av vatten- och avloppsledningar, bostäder och badmöjligheter m. m. Hälsovårdsnämnden övar därjämte tillsyn över vård och behandling av djur.

Genom beslut den 22 december 1932 uppdrog stadskollegiet, enligt bemyndigande av stadsfullmäktige, åt hälsovårdsnämnden att, jämte de nämnden enligt allmänna författningar tillkommande uppgifter, handhåva förvaltningen av bl. a. desinfektionsanstalten, isoleringsanstalten och karantänstallarna samt tuberkulosbyrån, ävensom att handlägga ärenden rörande stadsdistriktsläkarnas verksamhet. Stadsfullmäktige beslöt den 26 juni 1945 att fr. o. m. den 1 oktober samma år överföra tuberkulosbyrån till sjukhusdirektionens stat, se sid. 150.

Beträffande stadens sjukhusvård i övrigt, vilken omhänderhaves av sjukhusdirektionen, se sid. 125.

Hälsovårdsnämnden består i enlighet med 2 § hälsovårdsstadgan av polismästaren och förste stadsläkaren såsom självskrivna ledamöter samt fem andra ledamöter, vilka jämte fem suppleanter för de valda ledamöterna utses av stadsfullmäktige för fyra år. Ledamot och suppleant i hälsovårdsnämnd kan den ej vara, som icke uppnått tjugure års ålder. Nämnden utser årligen inom sig ordförande och vice ordförande.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och suppleanter för åren 1944—1947 skedde den 6 december 1943 och för åren 1946—1949 den 3 december 1945.

Författningar m. m. Instruktion för Stockholms stads hälsovårdsnämnd, fastställd av ÖA 3 mars 1941 med ändr. (Kf 1940: nr 62; 1942: nr 15). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Tuberkulosförrordning 31 mars 1939 (Kfh 1946: sid. 906). Lag om djurskydd 19 maj 1944. Stadskollegiets beslut 22 dec. 1932 ang. fördelning av vissa förvaltnings- och arbetsuppgifter mellan hälsovårdsnämnden och sjukhusdirektionen (Kf 1932: nr 73). Stadsfullmäktiges beslut 15 juni 1939 och 26 juni 1945 ang. överförande av vissa förvaltningsuppgifter från hälsovårdsnämnden till sjukhusdirektionen.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 1,765,782 kr., dessutom förlagsmedel 7,000 kr.; inkomster: driftbudgeten 92,720 kr.

Hälsovårdsnämndens ledamöter.

Ordförande.

*Carlsson, Abel E., kamrerare. 1)

Vice ordförande.

*Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Övriga ledamöter.

Rietz, A. E., förste stadsläkare (självskr.).

Ros, A. K. E., polismästare (självskr.).

Adolfsson, F. K., kassör.

Johansson, Lilly E. E., fabriksarbeterska, stadsfullm.

*Pehrzon, V. M., direktör.

Suppleanter.

*Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.

Hjerne, K. G., färghandlare.

Hudin, A. Greta, tvättföreståndarinna, stadsfullm.

*Lindell, N. M. A., ombudsman, stadsfullm.

*Svedendahl, C. G. A., kontorist.

1) * betecknar här att ledamot eller suppleant skall avgå från sitt uppdrag i och med utgången av kalenderåret 1947.

E. o. sekreterare och ombudsman
(XXI).

Hägghmark, C. L. A.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 10—11.

Tjänstedelegerade.

(För yttranden till nämnden i personalärenden.)

Carlsson, Abel E., ordf.; Lundmark, B. G.;
Pehrzon, V. M.

Revisorer.

Stadsfullmäktige utse årligen i december fem
revisorer jämte tre suppleanter för granskning av
hälsovårdsnämndens, sjukhusdirektionens, Sachs-
ska barnsjukhusets och Eastmandirektionens rä-
kenskaper och förvaltning under nästföljande år.

Andersson, A. H., kassör.

Breding, G. E., förste stationsskrivare.

Ekdahl, H. O. S., postmästare, stadsfullm.

Holm, K. I., järnarbetare, ordf.

Ohlson, V. G. H., tjänsteman.

Suppleanter:

Carlman, C. G. B., murare.

Johansson, f. Franzén, Astrid Ch., fru.

Kjellgren, f. Larssén, Elsa E., fru.

Central förvaltning.

Hälsovårdsnämndens expedition.¹⁾

Vasagatan 6 (postgirokonto nr 50324); t.
»hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: 10
—12, 13—15, lördagar 10—12, 13—14.

Den dagliga ledningen av hälsovårdsförvaltning-
en tillkommer förste stadsläkaren.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten
233,700 kr.; inkomster: driftbudgeten 8,700 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör
(XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 13—14.

¹⁾ Viss personal är t. v. gemensam för hälso-
vårdsnämndens expedition och sjukhusdirektörs-
kontoret; jfr sid. 122.

*Extra sundhetsinspektör (för köns-
sjukdomar)* (6,000 kr.).

Falk, C.-A. P.; t. »hälsovårdsnämnden»; mot-
tagningstid: 9—9,30.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottag-
ningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M.; t. 23 05 65; mottagnings-
tid: 15—16.

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; mottagningstid: 14—15, lör-
dagar och dag före helgdag 13—14.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsovårdsnämnden»;
mottagningstid: 13—15.

E. o. ingenjör (XVIII).

Vakant, *tf.* Blomberg, T. H.

Kamrerare (1 kl.) (21).

Edwall, E. H. A.; t. »hälsovårdsnämnden» och
11 90 80; mottagningstid: 10—12, 13—15.

Förste kammarskrivare (17).

Malmström, E. A., tjl. (se sid. 139), *tf.* Furuby,
B. V.

Förste kontorsskrivare och kassör (11).

Ersson, Kerstin M.

En kontorsskrivare (9), två första kon-
torsbiträden (7), ett e. o. första kontors-
biträde (VII), två e. o. kontorsbiträden (V),
ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Förste expeditionsvakt (8).

Haegerstolpe, K. G. A.

En automobilförare (7), en e. o. auto-
mobilmförare (VII), en e. o. expeditionsvakt
(VI), en telefonist (4), en e. o. telefonist (IV).

Stadsläkare och stadsdistrikts- läkare.

Förste stadsläkaren tillsättes i den ord-
ning k. m:t bestämmer. Förste stadsläkaren är
förmän för stadens övriga tjänsteläkare och chef
för den under hälsovårdsnämnden lydande per-
sonalen. Honom åligger särskilt att fullgöra ej
mindre vad enligt allmänna läkarinstruktionen
tillkommer förste provinsialläkare och stads-

läkare, i den mån icke stadsläkaren åligganden tillkomma Stockholms rättsläkarstation eller stadsdistriktsläkare, än även att bereda och föredraga ärenden, som enligt den för hälsovårdsnämnden gällande instruktionen ankomma på nämnden att handlägga samt ombesörja verkställigheten av nämndens beslut, att av stadsdistriktsläkarna varje vecka mottaga uppgifter rörande sjukligheten i staden samt upprätta och vid hälsovårdsnämndens sammanträden framlägga sammandrag av de sålunda inkomna uppgifterna, att med biträde av stadens statistiska kontor årligen utarbeta berättelse över hälsovårdsnämndens verksamhet, samt att varje sökendag å tid, som hälsovårdsnämnden bestämmer, vara för allmänheten tillgänglig i nämndens expedition.

De arbetsuppgifter som förut ålegat andre stadsläkaren med avseende å rättsmedicinalväsendet hava fr. o. m. den 1 januari 1945 övertagits av Stockholms rättsläkarstation. Hans åliggande att meddela erforderligt läkarintyg för inträde å försörjningsavdelning av stadens fattigvårdsanstalter har fr. o. m. samma dag övertagits av stadsdistriktsläkarna.

Stadsdistriktsläkarna tillsätts av hälsovårdsnämnden medelst förordnanden tills vidare. Stadsdistriktsläkares huvudsakliga åligganden äro: att utan särskild ersättning meddela sjukvård åt sjuka, som äro medellösa eller omhändertagits av polismyndighet samt åt barn, som omhändertagits av barnavårdsnämnden, ävensom sjuka tillhörande den stadens tjänstepersonal som är tillförsäkrad rätt till fri läkarvård och icke enligt gällande föreskrifter är hänvisad till särskild läkare för erhållande av dylik vård, att till intägnis å sjukvårdsinrättning anmäla dem som icke lämpligen kunna skötas i hemmet, börande därvid intyg över den sjukets tillstånd afgivas enligt fastställt formulär, att utan särskild ersättning utfärda intyg för personer, som söka eller åtnjuta understöd av fattigvården eller omhändertagits av barnavårdsnämnden eller söka inträde å stadens fattigvårds- eller barnavårdsanstalter eller söka pension eller understöd enligt lagen om allmän pensionsförsäkring och som vid verkställd besiktning funnits äga nedsatt arbetsförmåga, skolande i det sistnämnda fallet intyget utfärdas enligt fastställt formulär; för intyg åt person med hemortsrätt utom staden äger dock läkaren utfärdad särskild ersättning av fattigvården; att då dödsfall inträffat inom distriktet på grund av sjukdom, under vilken läkarintyg icke åtnjuts, på anmodan företaga sådan undersökning om sjukvårdsförloppet och besiktning av liket, som för dödsorsakens utrönande erfordras, att över sådana förhållanden, vilka kunna utöva menligt inflytande på det allmänna hälsotillståndet, hava noggrann tillsyn och, där omständigheterna sådant påkalla, därom göra anmälan hos förste stadsläkaren, att, om han därtill förordnas, vara ympare inom anvisat ymningsdistrikt.

Stadsdistriktsläkare bör, där hälsovårdsnämnden icke finner skäl medgiva undantag, hava sin bostad inom det honom anvisade distriktet.

Journalhavande läkare till ett antal av fyra finnas att tillgå för allmänheten varje dag under tiden kl. 19—7 samt dessutom sönd- och helgdagar kl. 7—19. Dessa tjänstgöra då i stadsdistriktsläkars ställe. Jourtjänsten ombesörjs av medlemmar i Stockholms läkareförening. Upplysningar erhållas på dagen genom sjukhuscentralen, namnanrop: »Sjukhusdirektionen, Sjukhuscentralen», nattetid och söndagar namnanrop: »Journalhavande läkare».

Beträffande av staden tillhandahållen barnmorskevård, se sid. 154.

Beträffande stadsjuksköterskor, se sid. 154.

Instruktioner m. m. Instruktion för förste och [andre stadsläkarna] samt stadsdistriktsläkarna, fastställd av medicinalstyrelsen 13 febr. 1941 (Kf 1941: nr 2). K. brev till ÖA 17 juni 1881 ang. förändrade bestämmelser för tillsättning av stadsläkare i Stockholm.

Stat år 1946. (Distriktsläkare.) Utgifter: driftbudgeten 415,100 kr.; inkomster: driftbudgeten 3,650 kr.

Förste stadsläkare (D).

Rietz, A. E. (se sid. 205); hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (lördagar 13—14).

Läkardistriktet. 1)

Nikolai läkardistrikt

(omfattande Storkyrkoförsamlingen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Berg, Henny M.; mottagning: Kornhamnstorg 4, C.; t. 10 62 54 (bostaden: 41 28 27); mottagningstid: 9—10.

Kungsholms läkardistrikt

(omfattande Kungsholms och Klara församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Österberg, J. H.; Kungsholmstorg 16, K.; t. 50 20 40; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30.

¹⁾ Stadens nuvarande indelning i läkardistrikt är bestämd genom hälsovårdsnämndens beslut den 9 okt. 1934, 13 maj 1938, 13 juni 1939, 25 aug. 1942, 9 jan., 12 juni och 11 sept. 1945 samt 8 jan. 1946 (se Kf 1942: nr 86; 1945: nr 2, 21 och 38; 1946: nr 1).

S:t Görans läkardistrikt

(omfattande östra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ottander, C. O. C.; S:t Eriksgatan 23, K.; t. 50 28 05; mottagningstid: 9,30—10,30, tisdagar och fredagar 11—11,30.

Fredhälls läkardistrikt

(omfattande västra delen av S:t Görans församling, med gräns i Igeldammsgatan, Mariebergsgatan och Rålambshovsleden till Mälaren, ävensom av Bromma församling Stora och Lilla Essingen).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Friberg, C. F. S.; Drottningholmsvägen 78, K.; t. 53 50 45; mottagningstid: 9—10.

Matteus läkardistrikt

(omfattande Matteus församling).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Magnusson, A. B. F.; Rörstrandsgatan 3, 1 tr., Va.; t. 33 65 28; mottagningstid: 8,30—9,30.

Gustav Vasa läkardistrikt

(omfattande Gustav Vasa församling).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Kåge, G. M.; Drottninggatan 108, Va.; t. 30 49 99; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 8,30—9.

Johannes läkardistrikt

(omfattande Johannes och Adolf Fredriks församlingar).

E. o. stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Röjdmärk, O. E.; Upplandsgatan 50, 3 tr., Va.; t. 32 45 32 (bostaden: 30 36 00); mottagningstid: 9—10.

Östermalms västra läkardistrikt

(omfattande Jakobs och Engelbrekts församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rülcker, E. R. A. O.; Nybrogatan 28, 4 tr., Ö.; t. 60 10 15; mottagningstid: vardagar 8,30—9,30, sön- och helgdagar 9,30—10.

Östermalms östra läkardistrikt

(omfattande Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Floorn, J. A.; Storgatan 10, Ö.; t. 61 01 44; mottagningstid: 9—10.

Katarina norra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Katarina församling samt östra och södra delarna av Maria Magdalena församling, med gräns för distriktet i öster i Renstiernas Gata, i söder i Folkungagatan, i väster i Rosenlundsgatan, i norr i Prästgårdsgatan till Kvarngatan och i densamma norrut genom Maria Trappgränd).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Rasch, F. W.; Folkungagatan 61, 2 tr., Sö.; t. 40 00 58; mottagningstid: 9—10.

Katarina södra läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina församling, som begränsas i norr av Folkungagatan, i väster av Timmermansgatan, i söder av Blekingegatan och i öster av Södermannagatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Sandborgh, L. A.; Götgatan 58, t. h., 4 tr., Sö.; t. 40 45 50; mottagningstid: 10—11.

Sofia östra läkardistrikt

(omfattande norra delen av Sofia församling med gräns i Skånegatan och Danvikskanalén).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Åkerberg, C. L. K.; Folkungagatan 110, 3 tr., Sö.; t. 40 06 04; mottagningstid: 9—10.

Hammarby läkardistrikt

(omfattande den del av Katarina och Sofia församlingar, som begränsas i norr av Skånegatan, Renstiernas Gata och Folkungagatan och i väster av Södermannagatan).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant, *tf.* Cederström, C. J. F.; Folkungagatan 50, Sö.; t. 43 03 22; mottagningstid: måndagar, torsdagar, lördagar och söndagar 9—10, tisdagar, onsdagar och fredagar 16,30—17,30.

Sofia västra läkardistrikt

(omfattande den del av Sofia församling, som ligger väster om Södermannagatan samt den del av Katarina församling, som ligger väster om Södermannagatan och söder om Sofiagatan och Blekingegatan till församlingsgränsen).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Pettersson, H. T.; Ringvägen 112, Sö.; t. 42 09 20; mottagningstid: 9—10.

Maria läkardistrikt

(omfattande norra och västra delen av Maria Magdalena församling med gräns i öster i Maria Trappgränd och Kvarngatan, i söder i Prästgårdsgatan och i väster i Torkel Knutssongatan).

HN

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Engström, R. O.; Södermalmstorg 4, 1 tr., Sö.; t. 40 35 37; mottagningstid: 9—10.

Högalids läkardistrikt

(omfattande Högalids församling utom stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Hulting, C. G.; Hornsgatan 57, Sö.; t. 41 47 88; mottagningstid: vardagar 9—10, sön- och helgdagar 10—11.

Mälarhöjdens läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Aspudden, Hägersten, Mälarhöjden, Jakobsberg och Sättra).

E. o. stadsdistriktsläkare (1 kl.) (XIX).

Rosengren, E. G.; Hägerstenvägen 120, Aspudden; t. 45 03 38; mottagningstid: 9—10, lördagar 10,30—11,30.

Gröndals läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Gröndal, Liljeholmen, Reimersholme, Nybohov och Årsta väster om stambanan samt av Högalids församling stadsdelarna väster om Långholmsgatan).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Bexelius, J. G.; Långholmsgatan 26, Sv.; t. 43 65 14; mottagningstid: 8,30—9,30.

Älvsjö läkardistrikt

(omfattande av Brännkyrka församling stadsdelarna Älvsjö, Långbrodal, Långsjö, Herrängen, Långbro, den del av Västberga, som ligger söder om Södertäljevägen, Östberga, Liseberg och Örby).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Malmgren, G. W. K.; Johan Skyttes Väg 200, Älvsjö 1; t. 47 11 04; mottagningstid: vardagar 9—10, 15—16, sön- och helgdagar 10—10,30 (sept.—maj), 9—9,30 (juni—aug.).

Midsommarkransens läkardistrikt

(omfattande stadsdelen Midsommarkransen och den del av stadsdelen Västberga, som ligger norr om Södertäljevägen).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Pedersen, K. V.; Hypoteksvägen 21, Västberga; t. 45 65 83; mottagningstid: vardagar 10—11,30.

Årsta läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Årsta öster om stambanan, Enskede Gärd och Enskedefältet).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant, *tf.* Ekman, G. F.; Skulptörvägen 4, n. b., Enskede 5; t. 48 26 60; mottagningstid: vardagar 10—12.

Enskede norra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Norra och Södra Hammarby samt Johanneshov).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Vakant, *tf.* Lindström, B. G.; Hammarbybacken 43, 1 tr., Hammarbyhöjden; t. 49 49 15 (bostaden: 44 35 43); mottagningstid 10—11.

Enskede södra läkardistrikt

(omfattande Enskede församling med undantag av stadsdelarna Norra och Södra Hammarby, Johanneshov, Årsta, Enskede Gärd och Enskedefältet).

Stadsdistriktsläkare (1 kl.) (19).

Ericsson, V. A.; Handelsvägen 20, 1 tr., Enskede 1; t. 49 13 44; mottagningstid: vardagar 9—10.

Bromma östra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockeby, Ölovslund, Höglandet, Ålsten, Smedslätten, Äppelviken, Abrahamsberg, Stora Mossen, Alvik, Traneberg, Ulvsunda och Ulvsunda Industriområde).

Stadsdistriktsläkare (2 kl.) (18).

Zandrén, S. A.; Gustavslundsvägen 168, Äppelviken; t. 25 05 02; mottagningstid: vardagar 9—11.

Bromma västra läkardistrikt

(omfattande stadsdelarna Nockebyhov, Åkeshov, Åkeslund, Norra och Södra Ångby, Riksby, Bromma Kyrka, Beckomberga, Eneby, Ballsta och Mariehäll).

E. o. stadsdistriktsläkare (2 kl.) (XVIII).

Dagulf, H.; Drottningholmsvägen 382, Riksby; t. 26 58 00; mottagningstid: vardagar 10—11.

Ympningsväsendet.

Grundvalen för stadens nuvarande ympningsväsen bildar lagen den 2 juni 1916 om skyddskoppypning, som stadgar, att till förekommande

av smittkoppor varje barn skall skyddskoppypas, senast under det kalenderår, då det fyller sex år. I vissa fall kan dock undantagande från ympningsplikt medgivnas.

Staden är f. n. indelad i tio ympningsdistrikt. För vart och ett av dessa är anställd en (undantagsvis två) ympare (i regel vederbörande stadsdistriktsläkare), som under den blidare årstiden en gång i veckan på av hälsovårdsnämnden upplåtna lokaler i de skilda stadsdelarna går allmänheten till handa med kostnadsfri skyddskoppypning. Ympare skall göra anteckning om varje av honom utförd ympning i en ympningsjournal. Utdrag av denna journal skall enligt lagen före den 10 januari varje år för näst föregående år insändas till vederbörande pastorsämbete för anteckningar i församlingsboken. Enligt medicinalstyrelsens medgivande insändas emellertid i Stockholm samtliga utdragen enligt särskilda formulär till förste stadsläkaren och överlämnas sedermera till mantalskontoret för anteckning i folkregistret.

Ympare förordnas av hälsovårdsnämnden och erhåller ersättning av statsmedel.

Offentlig vaccination förrättas under tiden 2 maj—10 juni och 1—30 september å nedan angivna lokaler och tider. Ympning sker å andra tider vid de mottagningar vederbörande läkare i förekommande fall håller i egenskap av stadsdistriktsläkare (se sid. 205) ävensom under hela året av doktor F. Malmström å polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30 samt å barnavårdscentralerna av läkarna vid dessa (se sid. 287).

Författningar. Lag 2 juni 1916 ang. skyddskoppypning, med ändr. K. instruktion 24 nov. 1916 för de i lagen om skyddskoppypning avsedda ympare och besiktningsförrättare, med ändr. K. kung. 24 nov. 1916 ang. ersättning av statsmedel för skyddskoppypning.

Ympare.

(Betr. mottagning å polikliniken vid Kornhamnstorg, se texten ovan.)

1:a ympningsdistriktet

(omfattande Klara, Jakobs och Adolf Fredriks församlingar).

Malmström, F. K. B., e. o. bitr. sundhetsinspektör; mottagning: hälsovårdsnämnden, Vasagatan 6, tisdagar 16—16,30.

2:a ympningsdistriktet

(omfattande Johannes, Gustav Vasa och Mattens församlingar).

Magnusson, A. B. F., stadsdistriktsläkare; mottagning: Norrtulls sjukhus: barnpolikliniken, Norrtullsgatan 14, torsdagar 14—14,30.

3:e ympningsdistriktet

(omfattande Engelbrekts, Hedvig Eleonora och Oscars församlingar).

Floom, J. A., stadsdistriktsläkare; mottagning: polikliniken, Jungfrugatan 27, onsdagar 14—14,30.

4:e ympningsdistriktet

(omfattande Nikolai, Katarina och Maria Magdalena församlingar).

Malmström, F. K. B., e. o. bitr. sundhetsinspektör; mottagning: polikliniken Kornhamnstorg 4, 3 tr., torsdagar 16—16,30.

5:e ympningsdistriktet

(omfattande Kungsholms och S:t Görans församlingar samt Stora och Lilla Essingen).

Hesselman, B. H. A., med. lic.; mottagning: polikliniken å Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, Polhemsgatan 30, måndagar 15,30—16,30.

6:e ympningsdistriktet

(omfattande Högalids församling samt stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden i Brännkyrka församling).

Hulting, C. G., stadsdistriktsläkare; mottagning: Barnavårdscentralens lokal, Högalids församlingshus, torsdagar 13—13,30.

7:e ympningsdistriktet

(omfattande Enskede församling).

Ericsson, V. Å., stadsdistriktsläkare; mottagning: Enskede skola, Stockholmsvägen 30, samlingsalen, torsdagar 13—13,30.

8:e ympningsdistriktet

(omfattande Brännkyrka församling med undantag av stadsdelarna Liljeholmen, Aspudden och Mälarhöjden).

Malmgren, G. W. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: posthuset, 1 tr., Älvsjö, fredagar 11—12.

9:e ympningsdistriktet

(omfattande Sofia och Katarina församlingar).

Åkerberg, C. L. K., stadsdistriktsläkare; mottagning: arbetsstugans lokal, Nytorpgatan 40, torsdagar 13—13,30.

Svedenius, C. G., prakt. läkare, stadsfullm.; mottagning för späda barn: Mjölkdroppens lokal, Nytorpgatan 44, onsdagar 10—11.

10:e ympningsdistriktet

(omfattande Bromma församling med undantag av Stora och Lilla Essingen).

Sylvan, H. O. K., prakt. läkare; mottagning: Alviks kommunalhus, torsdagar 16—17.

Allmän hälsövärd.

Hälsövärdnsinspektionen.

Vasagatan 6 (rörinspektionen: Klara Västra Kyrkogata 3 B, 3 tr.), C.; t. »hälsövärdnsnämnden»; expeditionstid: 8 —17 (lördagar 8—15).

Hälsövärdnsinspektionen avser att bereda hälsövärdnsnämnden biträde vid tillsynen över ordningen i staden, vad hälsövärdnen angår. Inspektionens chef närmast under förste stadsläkaren är sundhetsinspektören, som tillsättes av hälsövärdnsnämnden. Till hälsövärdnsinspektionen räknas också bitr. sundhetsinspektören, byråingenjören och extra ingenjören, förste och andre stadsveterinärerna samt förste veterinären och veterinären vid nämndens anstalter för födoämneskontroll, vilka hava sin huvudsakliga verksamhet vid födoämneskontrollen (se sid. 212). Veterinärerna skola vara legitimerade samt med för besiktningsman vid offentlig köttkontroll stadgad kompetens.

Sundhetsinspektören och biträdande sundhetsinspektören hava åliggande huvudsakligen, att utöva tillsyn över stadens allmänna hälsövärd, att åt hälsövärdnsinspektionens tillsyningsmän lämna nödig undervisning i allmän hälsövärdslära och annat, som till deras yrke hör, att själva eller genom den övriga personalen såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar undersöka de sanitära förhållandena, att särskilt ägna sin uppmärksamhet åt infektionssjukdomarnas förhållanden i staden och att dagligen hålla förste stadsläkaren underrättad om inträffade fall av i epidemilagen omförmälda sjukdomar och i anledning därav vidtagna åtgärder, att utöva ledningen av stadens desinfektions-, isolerings- och avlusningsanstalter samt den kommunala yrkesinspektionen, att varje helgfri dag på bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition. Vid förfall för förste stadsläkaren är sundhetsinspektören skyldig att hans tjänsteåligganden bestrida, såvida han därtill förordnas.

Sundhetsinspektören för könssjukdomar handlägger ärenden jämlikt lagen den 20 juni 1918 angående åtgärder mot könssjukdomar.

Förste stadsveterinären åligger att hålla tillsyn över kött, mjölk och andra animala födoämnen, som i staden hållas till salu eller dit införas för sådant ändamål, över transporter av hithörande födoämnen samt över sådana lägenheter och platser, där animala födoämnen försälas eller till försäljning bearbetas eller förvaras, att lämna hälsövärdnsinspektionens personal nödig undervisning i födoämneskontroll och tillse, att densamma äger god kännedom om sina skyldigheter härutinnan och om de författningar och föreskrifter, varpå dessa grundas. Han

skall därjämte förestå stadens karantänsanstalter för från utrikes orter sjöledes införda djur samt ägna sorgfälligt uppmärksamhet åt sådana förhållanden inom staden, som kunna menligt inverka på husdjurens sundhet eller bland dem beförda uppkomsten och spridningen av smittsamma sjukdomar. Han skall på kallelse närvara vid nämndens sammanträden samt äger även bevista slakthus- och saluhallstyrelsens sammanträden.

Andre stadsveterinären har att biträda förste stadsveterinären i honom tillkommande göromål. Han skall därjämte vid förfall för förste stadsveterinären eller förste veterinären vid anstalterna för födoämneskontroll bestrida deras tjänsteåligganden.

Byråingenjören åligger att granska förslag och ritningar till rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten samt att utöva kontroll över dylika arbeten ävensom att å nämndens vägnar avgiva yttrande till industriverksstyrelsen över ansökningar om entreprenörsrättigheter för avloppsledningar. Sådana ansökningar må icke av industriverksstyrelsen beviljas, med mindre hälsövärdnsnämnden tillstyrkt desamma. Byråingenjören har vidare att förträtta till hälsövärdnsnämndens område hörande undersökningar i fråga om teknisk hygien beträffande bostäder, samlingslokaler, fabriker och näringar samt att häröver avgiva utlåtande, ävensom att i övrigt utföra de andra uppdrag och undersökningar, som nämnden, förste stadsläkaren eller sundhetsinspektören påkallar.

Förste veterinären och veterinären vid hälsövärdnsnämndens anstalter för födoämneskontroll hava åliggande att å nämndens mjölkhygieniska laboratorium samt dess kontrollbyråer för importerade, anhallna och inlämnade födoämnen utföra erforderliga undersökningar samt handhåva närmaste ledningen i fråga om mjölkkontrollen. Förste veterinären åligger därjämte att ansvara för att influtna medel i föreskriven ordning till nämnden inlevereras samt att granska inkomna räkningar och anstalternas räkenskaper. Han skall vid förfall för förste och andre stadsveterinärerna bestrida deras åligganden. Veterinären är skyldig att vid förfall för förste veterinären bestrida hans åligganden.

I övrigt finnes å hälsövärdnsinspektionen anställda en inspektör, en underinspektör, förste tillsyningsmän och tillsyningsmän.

Inspektören utövar det närmaste förmanskapet över tillsyningsmännen och vägleder dessa vid deras arbete, övertygar, att hälsövärdnsnämndens uppmaningar angående avhjälpan av sanitära olägenheter efterkommas, samt är efter förordnande åklagare i sundhetsmål.

Underinspektören är anställd som förman vid den år 1908 tillkomna rörinspektionen för tillsyn över rörlednings- och s. k. sanitära installationsarbeten.

Av förste tillsyningsmännen tjänstgöra en vid rörinspektionen, en vid mjölkkontrollen, en vid kommunala yrkesinspektionen, en vid

cyanavdelningen, en vid rökinspektionen en vid rättutrotningsavdelningen och två vid övrig hälsövarðsinspektion.

Tillsyningsmännen hava åliggande huvudsakligen: att vaksamt efterspana befintliga sanitära olägenheter samt att även hava uppmärksamheten fäst på efterlevnaden av de föreskrifter rörande sundheten och snyggheten i staden, vilkas övervakande författningsenligt tillhör allmänna polisen, samt, om de finna något i detta avseende att anmärka, därom till inspektören avgeva rapport.

Desinfektion i bostäder verkställes av hälsövarðsinspektionen jämlikt epidemilagen den 19 juni 1919 samt tuberkulosförfordningen den 31 mars 1939, ävensom i andra fall på begäran av enskilda eller där särskilda omständigheter anses påkalla en dylik åtgärd. Desinfektionerna utföras av särskild personal.

Den kommunala yrkesinspektionen åligger huvudsakligen att övervaka efterlevnaden av lagen den 29 juni 1912 om arbetarskydd och övriga till arbetarskyddet hörande författningar. Vid inspektionen tjänstgöra en förste tillsyningsman och tre tillsyningsmän.

Författningar. Hälsövarðsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Kungl. cirkulär 24 okt. och 10 nov. 1919 med föreskrifter i fråga om tillämpningen av vissa bestämmelser i hälsövarðsstadgan. Reglemente ang. avloppsledningar för spillvatten inom hus och tomter, fastställt av ÖA 8 juli 1908, med ändr. 19 maj 1930 (Kfh 1946: sid. 393). Särskilda föreskrifter ang. avloppsledningar för spillvatten m. m. inom hus och tomter i Stockholm, antagna av hälsövarðsnämnden 9 mars 1943. Instruktion för Stockholms [hälsopolis], fastställd av hälsövarðsnämnden 8 okt. 1880. Instruktion för sundhetsinspektören, fastställd av hälsövarðsnämnden 5 maj 1931. Instruktion för förste och andre stadsveterinärerna i Stockholm, fastställd av medicinalstyrelsen 19 jan. 1935. Allmän veterinärintstruktion, fastställd av k. m:t 17 nov. 1933, med ändr. Lag 29 juni 1912 om arbetarskydd, med ändr. Gällande arbets-tidslagar.

Stat år 1946. (Hälsövarðs- och bostadsinspektionen.) Utgifter: driftbudgeten 819,660 kr.; inkomster: driftbudgeten 20,700 kr.

Sundhetsinspektör (26).

Ströman, R. A.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 14—15 (örddagar 13—14).

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Extra sundhetsinspektör (för kons-sjukdomar) (6,000 kr.).

Falk, C.-A. P.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 9—9,30.

Förste stadsveterinär (24).

Larsson, R.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Andre stadsveterinär (22).

Plazikowski, U. E. M., t. 23 05 65; mottagningstid: 15—16 å Östra Järnvägsatan 8.

Byråingenjör (22).

Ericsson, G. J. I.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—15 (örddagar 13—14).

E. o. ingenjör (XVIII).

Vakant, *tf.* **Blomberg, T. H.**

Förste veterinär vid hälsövarðsnämndens anstalter för födoämneskontroll (22).

Kempe, E. H. (se sid. 213).

Inspektör (2 kl.) (18).

Lindén, A. G.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Underinspektör (15).

Vakant.

Förste tillsyningsmän (14).

Sandblom, J.; **Altbäck, O. H.;** **Fahlström, A. E.;** **Grenhagen, A. I.;** **Lindahl, C. J.;** **Stigbert, K. D.**

E. o. förste tillsyningsmän (XIV).

Franzon, C. A.; **Nilsson, A. M. E.;** en vakant.

Tjugufem *tillsyningsmän* (12), åtta *e. o. tillsyningsmän* (XII) (därav en vakant), (av samtliga åro fyra vid rörsinspektionen, fyra vid mjölkkontrollen, tre vid kommunala yrkesinspektionen), ett *extra skrivbiträde* (2,400 kr.).

Epidemiavdelningen.

Epidemiavdelningen ombesörjer de arbetsuppgifter, som enligt epidemilagen åligger hälsövarðsnämnden att vidtagna åtgärder till sjukdoms förebyggande eller förhindrande av dess utbredning.

E. o. biträdande sundhetsinspektör (XXI).

Malmström, F. K. B.; t. »hälsövarðsnämnden»; mottagningstid: 13—14.

Tre *epidemisjuksköterskor* (8).

Isoleringsanstalten.

Brännkyrkagatan 62, Sö.; t. 41 57 79; expeditionstid: hela dygnet.

Isoleringsanstalten är avsedd att användas för att hårbärga dels personer, som böra stå under observation för epidemisk sjukdom, dels personer, som måste beredas bostad i samband med åtgärder mot smitta eller ohyra i deras hem. Dessutom mottagas personer vissa dagar i veckan inom badavdelningen för reningsåtgärder mot ohyra. Anstalten rymmer, förutom köks- och förrådslokaler, bostads- och expeditjonsrum samt trenne badavdelningar, fjorton rum med plats för fyrtio personer. Tillsynen över anstalten utövas av sundhetsinspektören.

Redogörare (300 kr. utan rörligt tillägg).

Malmström, E. A. (se sid. 139).

Förestånderska (2,070 kr.).

Jönsson, Edit W.

Desinfektionsanstalten.

Epidemisjukhuset, Valhallavägen, nära Roslagsgatan, uppfartsväg från Inge-marsgatan, Va.; t. 23 54 20 (växel); expeditionstid: 8—17.

Å anstalten desinfekteras i ugn gång- och sängkläder från allmänna inrättningar och från enskilda personer. Desinfektion och transporter av persedlar äro kostnadsfria, då de företagas vid tuberkulos och i enlighet med bestämmelserna i epidemilagen. Eljest erlägges avgift enligt fastställd taxa.

Beträffande desinfektion i bostäder, se ovan under hälsovårdsinspektionen (sid. 211).

Anstalter för födoämneskontroll.

I enlighet med hälsovårdsstadgan samt andra författningar och hälsovårdsföreskrifter åligger det hälsovårdsnämnden att hålla tillsyn över i staden till salu hållna födoämnen och dryckes-varor och att övervaka, att endast enligt lagen ang. köttbesiktning och slakthus besiktigat och stämplat, färskt kött hålles till salu.

Dessutom skall nämnden enligt förordningen ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett handhåva undersökning och stämpling av sådana varor samt därjämte enligt hälsovårdsstadgan utöva kontroll över andra från utlandet till eller över Stockholm importerade födoämnen.

För utövande av denna kontroll har nämnden bl. a. inrättat ett mjölkhygieniskt laboratorium samt kontrollbyråer för undersökning dels av utav allmänheten inlämnade eller av hälsovårdsinspektionen anhängna födoämnen, dels ock av importerade födoämnen.

Författningar. Hälsovårdsstadgan 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363). Gift-

stadgan 26 nov. 1943. K. förordn. 29 juni 1917 ang. förbud i vissa fall mot användande av vilsleddande varubeteckningar vid handel med födoämnen, med ändr. (Kfh 1946: sid. 406).

Rörande köttvaror m. m.: K. förordn. 30 sept. 1921 ang. kontroll vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 6 mars 1922 med föreskrifter ang. veterinärundersökning vid införsel till riket av köttvaror och djurfett, med ändr. Medicinalstyrelsens kung. 22 mars 1922 och senare beträffande stämplat och märken, som under vissa förhållanden berättiga till införsel i riket utav köttvaror och djurfett. Lag 11 maj 1934 ang. köttbesiktning och slakthus, med ändr. (Kfh 1946: sid. 804). K. kung. 30 nov. 1934 ang. kontroll vid införsel av köttvaror till område med köttbesiktningstvång, med ändr. Taxa å avgifter för i Stockholm verkställd undersökning och stämpling av till riket införda köttvaror och djurfett, fastställd av medicinalstyrelsen 2 maj 1945.

Rörande mjölkvaror m. m.: K. kung. 14 juni 1928 ang. den högst tillåtna vattenhalten i smör. Medicinalstyrelsens kung. 20 dec. 1930 ang. undersökning och bedömning av mjölk, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 23 dec. 1936 till provtagare, kontrollanter och överkontrollanter med vissa föreskrifter för tillsyn å efterlevnaden av pastöriseringslagen. K. förordn. 21 juli 1937 med vissa bestämmelser rörande till människoföda avsedd mjölk och grädd, med ändr. Medicinalstyrelsens cirkulär 3 maj 1941 till hälsovårdsnämnden ang. villkor för tillstånd för försäljning av kontrollmjölk. K. kung. 28 juni 1941 med vissa bestämmelser ang. grädd och korv. Medicinalstyrelsens kung. 14 febr. 1942 ang. fordringar på hygieniska förhållanden vid framställning av mjölk och grädd, som försäljas i opastöriserat skick. K. kung. 22 maj 1942 ang. förbandet vid pastörisering av till människoföda avsedd mjölk och grädd m. m. Medicinalstyrelsens och lantbruksstyrelsens kung. 17 juni 1942 ang. undersökning av pastöriseringsgraden hos mjölk och grädd m. m. Taxa å avgifter för undersökning av importerade födoämnen, med undantag av köttvaror och djurfett, samt för undersökning av inlämnade mjölkprov, antagen av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1920.

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 240,150 kr.; inkomster: driftbudgeten 47,030 kr.

Kontrollbyråerna för importerade, anhängna och inlämnade födoämnen samt mjölkhygieniska laboratoriet.

Östra Järnvägsgatan 8, C.; t. 23 05 65 (växel); expeditionstid: 9—16, lördagar 9—14 (kassan 10—14, lördagar 10—13).

Undersökningen av importerade födoämnen verkställs under ordinarie tultid, och skall anmälan därom göras mellan kl. 9 och 10.

Förste veterinär (22).

Kempe, E. H. (se ovan); t. 23 05 65 (växel), efter kl. 17 11 06 00; mottagningstid: 13—14.

Veterinär (20).

Kämpe, Å.

En tillsyningsman (12), två e. o. tillsyningsmän (XII), sju mikroskopister (6), två extra mikroskopister (1,980 kr.), en kontorskrivare (9), ett e. o. kontorsbiträde (V), fem vaktmästare (1 kl.) (8), en expeditiönsvakt (6), en e. o. vaktmästare (1 kl.) (VIII). — Tre städerskor. Dessutom extra veterinärer, mikroskopister och stämplare i mån av behov mot av hälsovårdsnämnden fastställd eller i varje särskilt fall bestämd timavlönning.

Kontroll av ladugårdar, från vilka försäljes »kontrollerad mjölk».

Utan hälsovårdsnämndens tillstånd får mjölk icke säljas under benämning »barnmjölk», »kontrollmjölk» eller annan beteckning, som anger antingen en särskilt sund beskaffenhet hos mjölken eller ock att den varit föremål för särskild kontroll. Sådant tillstånd meddelas endast under villkor, dels att läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden antagits för utövande av tillsyn å produktionen av kontrollerad mjölk, efter verkställd besiktning av ladugårdens intryg, att de sanitära förhållandena inom och omkring ladugården med därtill hörande inrättningar samt hälsotillståndet hos den med mjölken sysselsatta personal och de hygieniska förhållanden, under vilka densamma lever, äro fullt tillfredsställande, ävensom att ladugården med avseende på såväl inredning som skötsel tillfredsställer hygienens fordringar och att samtliga de i ladugården uppställda djuren äro friska, och dels att anordningar, som av hälsovårdsnämnden kunna godkännas, äro vidtagna för mjölkens behandling inom Stockholm.

Har dylikt tillstånd meddelats, skall ladugården stå under tillsyn av läkare och veterinär, som av hälsovårdsnämnden för detta ändamål antagits.

Kostnaden för kontrollen skall av ladugårdens ägare eller innehavare gäldas enligt av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Instruktioner m. m. Instruktion för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, fastställd av hälsovårdsnämnden 30 juni 1905. Program för ladugårdar, från vilka försäljes kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställt 30 juni 1905. Taxa för kontrollläkare och kontrollveterinär för ladugårdar, från vilka försäljning sker av kontrollerad mjölk, av hälsovårdsnämnden fastställd 9 april 1920. Hälsovårdsnämndens beslut 5 jan. 1932 ang. bemyndigande för förste stadsläkaren att i

förekommande fall återkalla tillstånd till leverans av »kontrollerad mjölk».

Kontrollläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Kontrollveterinärer.

Larsson, R.; **Kempe, E. H.**; **Plazikowski, U. E. M.**

Karantänsstallarna.

F. d. järnvägen å Djurgården, Ö.

Enligt gällande bestämmelser får införsel sjöledes från utrikes ort av nötboskap och andra kreatur icke ske annorstädes än i de städer, som ha för djuren inrättade karantänslokaler. Staden har i anledning härav inrättat ett karantänsstall å Djurgården (inom f. d. järnvägen) med plats för tolv större djur.

Huvudstadens karantänsanstalter för kreatur stå enligt stadsfullmäktiges beslut den 16 september 1898 under hälsovårdsnämndens överinseende och förvaltning.

Reglemente. Hälsovårdsnämndens ordningsregler för karantänsanstalter för sjöledes från utrikes ort införda djur 14 sept. 1921, med ändr. 24 nov. 1936.

Avlöningar m. m. Djurimportörerna betala efter av hälsovårdsnämnden fastställd taxa.

Karantänsveterinär.

Larsson, R., förste stadsveterinär.

Karantänsveterinärssuppleant.

Plazikowski, U. E. M., andre stadsveterinär.

En karantänsvakt samt tillfällig arbetskraft.

Utrotandet av råttor.

Hälsovårdsinspektionen, Klara Västra Kyrkogata 3 B, C.; t. »hälsovårdsnämnden»; expeditionstid: vardagar 15—16 (lördagar 13—14). Utlämnning av rättgift (*Herkulesgatan 27, C.*) 8—12.

Sedan långt tillbaka hava hälsovårdsmyndigheterna i huvudstaden vidtagit åtgärder av olika slag i syfte att motverka smittospridning och skadegörelse genom råttor. F. n. har ett anslag å 15,000 kr. ställts till hälsovårdsnämndens förfogande för åtgärder till utrotande av dessa djur. Anslaget användes till systematisk utläggning av rättgift. De fastighetsägare och övriga personer inom staden, vilka önska inköpa rättgift, kunna erhålla sådant hos hälsovårdsinspektionen till självkostnadspris.

Genom ändring i hälsovårdsstadgan den 30 maj 1930 äger hälsovårdsnämnd, i den mån så anses av behovet påkallat, meddela förenskrift om vidtagande av erforderliga åtgärder för utrotande av råttor och möss.

Bostadsinspektionen.

Vasagatan 6, C.; t. >hälsovårdsnämnden>; expeditionstid: 14—15 (lördagar och dag före helgdag 13—14).

De i hälsovårdsstadgan införda bestämmelserna angående bostadsinspektion avse, att återkommande besiktning genom hälsovårdsnämndens försorg skall anordnas av byggnader, som inrymma boningsrum, ävensom boningsrum i allmänhet, därvid särskild hänsyn skall ägnas beskaffenheten och skötseln av sådana bostäder, där missförhållanden i sanitärt hänseende mest kunna befaras. Stadens bostadsinspektion har till uppgift att i enlighet med hälsovårdsnämndens närmare föreskrifter biträda nämnden vid denna tillsyn. Det åligger i sådant avseende bostadsinspektionens personal att övervaka, att uthyrda bostäder och till desamma hörande utrymmen, såsom kök, avträden, föstugor, trappor, kallare, vindar samt andra i nära förbindelse med bostaden stående utrymmen, befinna sig i ett sunt och snyggt skick, ävensom att verka för att bostäderna av invånarna användas på ett sätt, som överensstämmer med sundhetens fordringar. Bostadsinspektionens personal har därvid särskilt att övervaka efterlevnaden av föreskrifterna i hälsovårdsstadgan och andra gällande författningar eller ordningsföreskrifter rörande bostädernas i huvudstaden sundhet och snygghet, såvida icke deras övervakande enligt lag tillkommer annan myndighet. Dock skall det även i sistnämnda fall vara bostadsinspektionens skyldighet att söka uppmärksamma förhandenvarande brister och därom meddela vederbörande myndighet underrättelse.

Bostadsinspektionen avsynar, ur sundhetssynpunkt, nyuppförda byggnader och större ombyggnader, upptager och företager utredning över klagomål i fråga om dåliga lägenheter samt undersöker såväl under systematiskt anordnade som tillfälliga besök i stadens olika delar bostädernas sanitära förhållanden och tillser därvid, att bostäder icke till följd av olämpligt byggnadssätt, bristande underhåll, överbefolkning eller dålig skötsel äro hälsovådliga. Finnes något att i detta hänseende anmärka, söker bostadsinspektionen genom råd och anvisningar ernå nödig rättelse eller anmäler förhållandet genom förste stadsläkaren till hälsovårdsnämnden.

Bostadsinspektören, som skall vara legitimerad läkare, är förmän för personalen vid bostadsinspektionen. Det åligger honom, bland annat, att lämna assistenterna undervisning i allmän hälsovårdslära, särskilt beträffande bostädernas hygien. Han har även att verkställa de besiktningar, som kräva hans erfarenhet eller annars på grund av sin grannliga natur böra av honom utföras. Han skall varje söckendag å bestämd tid vara för allmänheten tillgänglig å nämndens expedition samt vid förfall för förste

stadsläkaren eller sundhetsinspektören uppehålla den på dessa tjänster, vartill han förordnas.

Författningar. Instruktion för Stockholms bostadsinspektion 25 febr. 1910 (Kf 1910: nr 21). Medicinalstyrelsens kung. 21 dec. 1936 rör. bostadsinspektion. Instruktion för bostadsinspektören, fastställd av hälsovårdsnämnden 24 nov. 1931 (Kf 1931: nr 78). Hälsovårdsstadga 19 juni 1919, med ändr. (Kfh 1946: sid. 363).

Stat år 1946 (se sid. 211).

Bostadsinspektör (23).

Bjurström, O. E.; t. >hälsovårdsnämnden>; motagnings- 14—15, lördagar och dag före helgdag 13—14.

Assistent (1 kl.) (12).

Ahlzén, Ebba B., tjf.

Assistent (2 kl.) (10).

Österberg, A. K. (Karin); Eriksson, C. Dagmar K.; Perman, Birgit; Bjurner, f. Nyman, Gunvor M.

E. o. assistent (2 kl.) (X).

Evers, f. Hedberg, Dagny I. K.

Extra assistenter (3,504—2,880 kr.).

Martenius, f. Ralfe, Stina J. M.; Jeansson, Brita K. M.; Wennerblom, f. Sundquist, Maud A. B.; Lindgren, Selma L.

Ett extra kontorsbiträde (2,220 kr.).

Anstalter för cyanvätebehandling.

För norra stadsdelarna: anstalten vid Ropsten, Värtan; t. 61 00 35 (tills vidare stängd).

För södra stadsdelarna: anstalten vid Lignagatan (väster om vårdhemmet Högalid), Sv.; t. 41 05 80 (tills vidare stängd); anstalten vid Nürnbergsfastigheterna. Högbergsgatan 73, ö. g., Sö.; t. 40 02 12. Anstalten hålles öppen kl. 8—13, 14—17 (lördagar 8—12).

Hälsovårdsnämndens anstalter för cyanvätebehandling mottaga möbler m. m. för gasbehandling mot ohyra. Vid anstalten vid Ropsten kan även verkställas viss behandling, som enligt gällande karantänskungörelse skall kunna verkställas vid karantänsstation i Stockholm.

På begäran av allmänheten verkställas av hälsovårdsnämnden undersökning av bostäder och bohag med avseende å förekomst av väggohyra, varvid intyg om undersökningens resultat utfärdas. Undersökning rekriveras hos cyanväteanstaltens föreståndare å hälsovårdsnämndens expedition vardagar (utom lördagar) 14—16, lördagar 12—14; t. >hälsovårdsnämnden>.

Författningar. Taxa för cyanvätebehandling av möbler, kläder o. dyl., fastställd av hälsovårdsnämnden 11 juni 1935, med tillägg 9 febr. 1937 och 13 dec. 1938. Taxa för undersökning med avseende å förekomst av vägghyra, fastställd av hälsovårdsnämnden 9 febr. 1937.

Stat år 1946. (Anstalter för isolering och cyanvätebehandling.) Utgifter: driftbudgeten 57,172 kr.; inkomster: driftbudgeten 12,640 kr.

Föreståndare.

Lindahl, C. J.; mottagning: Vasagatan 6, C,
14—16 (lördagar 13—14).

Karantänsstationen.

Anmälningar angående besiktning m. m. göras å hälsovårdsnämndens expedition, Vasagatan 6, C, t. »hälsovårdsnämnden».

Enligt k. karantänskungörelsen den 4 maj 1934 skall fartyg, som från utrikes ort ankommer till riket och på grund av beröring med område, vilket förklarats smittat av pest, kolera, fläckfeber eller smittkoppor, eller av annan anledning medför risk för sådan sjukdoms införande i riket, jämte passagerare, besättning och last underkastas besiktning, isolering m. m. å karantänsstation. Karantänsstationer skola vara anordnade i vissa hamnstäder, bland dem Stock-

holm. I enlighet med förslag av hälsovårdsnämnden har medicinalstyrelsen föreskrivit, att karantänsstation skall vara förlagd till plats i Värtahamnen strax söder om Lidingöbron. Platsen utmärkes med gulmålad boj. Karantänsläkare (samt ställföreträdare) förordnas av medicinalstyrelsen. I stad skall särskild byrå vara anordnad för mottagande av anmälningar angående besiktning och efterbesiktning. Karantänsläkarna äro jämväl läkare vid tullflygplatserna.

Författningar. K. karantänskungörelse 4 maj 1934, med ändr. 4 juni 1937 och 31 aug. 1938. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitärkontroll över luftfarten. Medicinalstyrelsens instruktion 18 juni 1934 för besiktningsmän, som omförmälas i karantänskungörelsen 4 maj 1934. Medicinalstyrelsens instruktion 23 juni 1934 för läkare vid karantänsstation och 19 dec. 1938 för läkare vid tullflygplats. K. kung. 4 maj 1934 om rättutrotning å fartyg, med ändr. 4 juni 1937 och 22 sept. 1939.

Karantänsläkare.

Rietz, A. E., förste stadsläkare.

Ställföreträdande karantänsläkare.

Ström, R. A., sundhetsinspektör; Bjurström, O. E., bostadsinspektör; Malmström, F. K. B., e. o. biträdande sundhetsinspektör.

Stockholms stads flyghamnsstyrelse.

Flyghamnsstyrelsen.

Postadress: Stockholm 40. Styrelsen sammanträder andra helgfria tisdagen i varje månad kl. 16.

Vissa historiska uppgifter m. m. finnas intagna i kommunalkalendern 1933 (ävensom tidigare årg.).

Stadsfullmäktige beslöto den 21 maj 1928 att uppdraga åt en särskild styrelse, benämnd *Stockholms stads flyghamnsstyrelse*, att handhava förvaltningen av stadens flyghamn och andra flygplatser samt handlägga övriga frågor rörande trafikflygningen. Erforderliga anslag uppfördes på hamnstyrelsens stat. Den 19 oktober 1936 beslöto stadsfullmäktige, att flyghamnsstyrelsen skulle ombildas till en självständig förvaltningsnämnd. Som sådan trädde den i verksamhet den 1 januari 1937.

Flyghamnsstyrelsen handhar förvaltningen av stadens flygplatser, i den mån de icke tillhöra annan myndighets förvaltning, samt handlägger i övrigt lufttrafiken berörande frågor, vilkas vård av stadskollegiet överlämnas åt styrelsen.

Styrelsen består av, förutom ordförande, som utses av stadskollegiet bland borgarråden, sex andra ledamöter, valda för två år, av vilka fem utses av stadsfullmäktige och en av Stockholms stads hamnstyrelse. För ledamöter, utsedda av stadsfullmäktige, välja fullmäktige fem suppleanter; för ledamot, vald av hamnstyrelsen, tillsättes i enahanda ordning suppleant. Flyghamnsstyrelsen utser vid början av varje tjänstgöringsår inom sig en vice ordförande.

Angående flygplatserna, se vidare nedan.

Instruktion. Instruktion för Stockholms stads flyghamnsstyrelse, fastställd av ÖA 20 nov. 1940 (Kf 1940: nr 63).

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten 810,175 kr., kapitalbudgeten, lånemedel, inom linjen 190,000 kr., dessutom förlagsmedel 38,350 kr.; inkomster: driftbudgeten 632,300 kr.

Flyghamnsstyrelsens ledamöter.

Ordförande

(utsedd av stadskollegiet).

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. »stadshuset»; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

*Örne, A. E., generaldirektör (som led. utsedd av stadsfullm.).

Övriga ledamöter.

*Ahlén, Sven, ombudsman (utsedd av stadsfullm.).
Greitz, K. B., redaktionschef (utsedd av stadsfullm.).

Ljung, A. J. H., förrådsarbetare, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

Styrman, G. A., verkst. direktör, stadsfullm. (utsedd av stadsfullm.).

*Linder, N. H. H., hamndirektör (utsedd av hamnstyrelsen).

Suppleanter.¹⁾

Aastrup, N. G. E., vice verkst. direktör (utsedd av stadsfullm.).

*Apelqvist, K. A. S., försäkringsdirektör (utsedd av stadsfullm.).

Göransson, C. G. E., ombudsman (utsedd av stadsfullm.).

¹⁾ Enligt flyghamnsstyrelsens beslut skola de av stadsfullmäktige utsedda ledamöterna hrr Ahlén, Greitz, Ljung och Örne vid förfall i första hand ersättas av suppleanterna hrr Apelqvist, Göransson och Ljungberg i nu nämnd ordning samt vid förfall för ordföranden och ledamoten hr Styrman av suppleanterna hrr Aastrup och Lundin. I de fall, då denna ordning icke kan upprätthållas, skola suppleanterna inträda efter tjänstetid i styrelsen, resp. levnadsålder, eller i följande ordning: hrr Apelqvist, Göransson, Lundin, Ljungberg och Aastrup.

Ljungberg, I., vice värd (utsedd av stadsfullm.).
***Lundin, K. W.**, byrådirektör (utsedd av stadsfullm.).
***Sundin, T. W.**, tullpackhusförmän, stadsfullm. (utsedd av hamnstyrelsen).

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatussekreterare (se sid. 193),
 tfj. sekreterare: **Martin, J. H.**, sekreterare (se sid. 92).

Revisorer.

Gemensamma för gatanämnden m. fl. (se sid. 193).

Flygplatsförvaltningen.

Landflygplatsen Bromma; postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Chef för flygplatsförvaltningen är flygplatschefen.

Flygplatschefen är inför flyghamnsstyrelsen ansvarig för fullgörande av de uppgifter, som enligt gällande föreskrifter åligga den kommunala flygplatsförvaltningen i Stockholm. Flygplatschefen har sålunda att bereda och för flyghamnsstyrelsen föredraga ärenden rörande förvaltningen av stadens flygplatser samt med bistånd av övrig personal på flygplatserna övervaka, att den ekonomiska förvaltningen ombesörjes på ett tillfredsställande sätt.

Med hänsyn till flygsäkerheten skall flygplatschefen tillse, att flygplatserna med tillhörande utrustningar städs befinna sig i funktionsdugligt skick.

För flygsäkerhetstjänsten finnas vid landflygplatsen Bromma anställda, av statsverket avlönade trafikledare. För denna flygsäkerhetstjänst liksom för de statliga radio- och väderleksstationerna tillhandahåller staden lokaler jämte uppvärmning, städning och belysning.

E. o. flygplatschef (XXI).

Florman, B., ingenjör; t. 28 25 60; mottagnings-tid: 10—11.

Extra flygplatsingenjör (6,420 kr.).

Lidbjörk, A. S. G.

Extra förste kontorsskrivare (4,536 kr.).

Bolme, N. E.

En *extra fältmästare* (4,880 kr.), ett *extra första kontorsbiträde* (2,760 kr.), ett *extra kontorsbiträde* (2,400 kr.), ett *expeditionsvaktsbiträde* (1,200 kr.).

Flygplatser.

Sjöflygplatsen Lindarängen.

Postadress: Stockholm Ö.; t. 62 40 94.

Sedan all reguljär flygtrafik numera överflyttats till landflygplatsen Bromma begagnas sjöflygplatsen Lindarängen endast för ambulans-, skol- och privatflygning, huvudsakligen förlagd till sommarhalvåret.

Författningar. K. kung. 31 aug. 1938 om sanitär kontroll över luftfarten. Taxa å avgifter vid landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen, fastställd av k. mt 21 mars 1940. K. mts resolution 22 okt. 1943 ang. viss ändring av taxor å avgifter för landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen m. m. K. mts resolution 27 okt. 1944 ang. förlängning av kristidstillägget å avgifter för landflygplatsen Bromma och sjöflygplatsen Lindarängen intill utgången av år 1945.

Personal.

En *flygplatsarbetare*.

Landflygplatsen Bromma.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60 (växel).

Landflygplatsen Bromma öppnades för allmän trafik den 23 maj 1936, och därmed vann Stockholm (via luftfartsleden Stockholm—Malmö) anknytning till det europeiska lufttrafiknätet.

Trafiken på flygplatsen har under år 1945 omfattat ett flertal linjer, bl. a. Stockholm—Visby, Malmö—Göteborg—Stockholm—Sundsvall—Luleå, Stockholm—Warszawa, Stockholm—Prag, Stockholm—Geneve, Stockholm—Paris, Stockholm—Bruxelles, Stockholm—Amsterdam, Stockholm—Malmö—Köpenhamn, Stockholm—Göteborg—London, Stockholm—Karlstad—Oslo, Stockholm—Reykjavik—New York.

Vid flygplatsen finnes en med bidrag av staden anordnad meteorologisk station, från vilken för luftfarten avsedda väderleksrapporter utsändas. Stationen förestås av en med statsmedel avlönad meteorolog.

Författningar. Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens godkännande av flygplatsen 16 jan. 1937 jämte tillägg 20 okt. 1938 och 30 juni 1944. Betr. taxor, se ovan under sjöflygplatsen Lindarängen.

Personal.

Se ovan. Dessutom finnas å flygplatsen anställda *elektriker, fältarbetare, flygplatsvakter och färskötare*.

Landflygplatsen Skarpnäck.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).

Denna flygplats har byggts under år 1940 i dåvarande arbetslöshetskommitténs regi under ledning av en särskild arbetsdelegation med representanter för flyghamnsstyrelsen och den kommunala arbetslöshetsförvaltningen. Flygplatsen har kostat i runt tal 1,200,000 kr.

Flygplatsen är upplåten för glid- och segelflygverksamhet.

Stadsfullmäktige beslöt den 29 januari 1945 att anvisa flyghamnsstyrelsen ett anslag av 31,000 kr. att tillhandahållas Stockholms segelflygklubb såsom bidrag till främjandet av segelflyget.

Personal.

En fårskötare.

Landflygplatsen Skå-Edeby.

Postadress: Stockholm 40; t. 28 25 60
(växel).

Stadsfullmäktige beslöt den 19 februari 1940 att för framtida behov av mark för flygändamål inköpa egendomen Skå-Edeby på Svartsjölandet i Stockholms län för 495,000 kr. med tillträde den 14 mars 1945. Sedermera har träffats ny överenskommelse, av stadsfullmäktige godkänd den 17 juni 1940, enligt vilken tillträdesdagen ändrades till den 1 juli 1940. I anslutning härtil har mellan staden och staten träffats avtal angående anordnande av flygfält vid Skå-Edeby, vilket av stadsfullmäktige godkändes den 17 mars 1941. Arbetet med flygfältets iordningställande påbörjades i juni 1941 och har slutgiltigt färdigställts under år 1944.

En tillsyningsman.

Stockholms stads civilförsvarsnämnd.

Civilförsvarsnämnden.

Riddarhustorget 8, 1 tr. (postadress: Stockholm 2); t. »gatunämnden». Nämnden sammanträder tredje tisdagen i varje månad kl. 16.

Luftskyddslagen den 11 juni 1937 jämte övriga författningar rörande luftskydd och utrymning m. m. hava från och med den 1 december 1944 ersatts av civilförsvarslagen den 15 juli 1944 samt civilförsvarskungörelsen den 14 september samma år.

Enligt sistnämnda författning tillkommer civilförsvaret: a) att planlägga och i enlighet med meddelade föreskrifter verkställa erforderliga åtgärder för civilbefolkningens samt anläggningars, byggnaders och annan egendoms skyddande mot fientliga anfall, särskilt flyganfall, ävensom mot spioneri och sabotage; b) att ingripa mot sådan brand eller skada, som förorsakas av fientlig verksamhet, ävensom i övrigt begränsa eller lindra följderna av dylik verksamhet; c) att under krig och, i den mån k. m:t därom förordnar, vid krigsfara ingripa jämväl mot annan brand eller skada än sådan, som förorsakas av fientlig verksamhet; d) att planlägga och genomföra undanförelse och förstöring, i den mån sådan verksamhet icke enligt vad därom är eller kan vara bestämt åvilas annan myndighet än civilförsvarsmyndighet; e) att, i den mån k. m:t därom särskilt förordnar, vidtagna åtgärder för omhändertagande av en mera omfattande flyktingström; samt f) att i övrigt handhåva sådan på det allmänna ankommande civil verksamhet för rikets försvar, som icke enligt vad därom är eller kan vara föreskrivet åvilas annan myndighet än civilförsvarsmyndighet.

Riket indelas i civilförsvarsområden. Stockholms stad tillhör Stockholms civilförsvarsområde, i vilket förutom staden ingår Sundbyberg, Solna, Spånga, Nacka samt Huddinge.

Den centrala ledningen av civilförsvaret utövas under k. m:t av civilförsvarsstyrelsen. Inom varje län handhar länsstyrelsen ledningen av civilförsvaret. Länsstyrelsens uppgift har i civilförsvarskungörelsen närmare angivits så, att å densamma ankommer att leda och övervaka planläggningen av civilförsvaret samt att tillse att statliga och kommunala myndigheter samt

enskilda fullgöra sina skyldigheter i enlighet med verkställd planläggning. Länsstyrelsen har vidare att anordna övningar m. m. samt att leda och övervaka civilförsvarsutbildningen. I Stockholm ankomma dessa uppgifter å överståthållarämbetet. Inom ämbetet har civilförsvarsdirektören att närmast under kansli- och direktörens å andra kansliavdelningen svara för uppgifternas fullgörande (se sid. 6). Den omedelbara ledningen av civilförsvaret inom varje civilförsvarsområde tillkommer civilförsvarschefen, vars uppgifter i stort sett angivas med samma ordalag som ifråga om länsstyrelse. Därest statliga eller kommunala myndigheter eller enskilda vägra eller underlåta att efterkomma av honom gjorda anmaningar, har han att anmäla förhållandet för länsstyrelsen för erhållande av rättelse. De grundläggande bestämmelserna rörande civilförsvarets omfattning och beskaffenhet inom varje civilförsvarsområde skola upptagas i en organisationsplan. Förslag till sådan plan skall upprättas av civilförsvarschefen i samråd med den eller de civilförsvarsnämnder, som finnas inom civilförsvarsområdet. Över förslaget skola de, som i allmänhet utöva kommunernas beslutanderätt, erhålla tillfälle att yttra sig. Organisationsplan skall därefter fastställas av länsstyrelsen.

Det åligger kommunen att i enlighet med den sålunda fastställda organisationsplanen ekonomiskt och materiellt svara för upprätthållandet av det *allmänna* civilförsvaret, däri inbegripet anordnande av allmänna skyddsrum och källarmursgenombrott för sådana. I fråga om det *särskilda* civilförsvaret (hemskydd och verksamhetskydd) har kommunen att, i den mån skyldighet härutinnan icke åvilas ägare eller innehavare av anläggning eller byggnad, sörja för att personalen i erforderlig omfattning utbildas och övas så ock anordna källarmursgenombrott för enskilda skyddsrum. Kommunen skall slutligen genom sina myndigheter lämna civilförsvarschefen bi-träde i sådana frågor rörande civilförsvaret, som hava samband med de särskilda myndigheternas verksamhetsområden. Kostnaderna för civilförsvaret skola i regel fördelas med $\frac{1}{3}$ å kommunen och $\frac{2}{3}$ å staten, men kommunen har i första hand att bestrida kostnaderna i deras helhet.

De kommunen åvilande uppgifterna med avseende å civilförsvaret skola handhåvas av en civilförsvarsnämnd.

CfN

Tidigare anbefalld civiltförsvarsberedskap har upphört fr. o. m. den 1 juni 1945.

Stadsfullmäktige beslöt den 18 december 1944 att tillsätta *Stockholms stads civiltförsvarsnämnd*. Denna nämnd skall enligt samma beslut bestå av fem ledamöter, av vilka minst en skall vara kvinna. För varje ledamot skall utses en ersättare. Uppdraget skall gälla för fyra år. Avgår ledamot eller ersättare under den för honom bestämda tjänstgöringstiden, skall fyllnadsval anställas för återstående tid. Civiltförsvarschef må ej vara ledamot eller ersättare i civiltförsvarsnämnd, ej heller den som icke uppnått tjugutre års ålder eller som icke råder över sig och sitt gods. Ledamot eller ersättare må kunna avsäga sig uppdraget: a) om han icke är boende inom kommunen; b) om han är ämbets- eller tjänsteman och av sin befattning hindras att fullgöra uppdraget; c) om han efter fyra års tjänstgöring som ledamot i nämnden är i tur att därifrån avgå samt d) om han uppnått sextio års ålder eller eljest uppgiver hinder, som av den väljande myndigheten godkännes. Vid civiltförsvarsnämnds sammanträde äger civiltförsvarschefen att närvara och deltaga i överläggningarna men ej i besluten samt att, om han så önskar, få sin mening antecknad till protokollet. Han äger därjämte påkalla sammanträde av nämnden för behandling av vissa frågor. Civiltförsvarsnämnd utser inom sig ordförande och vice ordförande för ett år i sänder. Endera av ordföranden och vice ordföranden skall vara icke krigstjänstskyldig person.

Stadsfullmäktiges val av ledamöter och ersättare (för åren 1945—1948) ägde rum den 18 december 1944.

Författningar. Civiltförsvarslag 15 juli 1944, med ändr. (Kfh 1946: sid. 1353). K. civiltförsvarskungörelse 14 sept. 1944, med ändr. (Kfh 1946: sid. 1377).

Stat år 1946. Utgifter: driftbudgeten, —, dessutom förlagsmedel 2,553,455 kr.; inkomster: driftbudgeten 949,415 kr.

Civiltförsvarsnämndens ledamöter.

Ordförande.

Larsson, Yngve G. R., borgarråd, stadsfullm.; t. >stadshuset; träffas i stadshuset alla vardagar 11—12.

Vice ordförande.

Eriksson, Bertil K. J., ombudsman, stadskollegiets ordf.

Övriga ledamöter.

Carlsson, f. Eriksson, B. L. V. (Brynild), fru, stadsfullm.

Cruse, C. S., förbundsordförande.

Ossbahr, C. P., protokollssekreterare, stadsfullm.

Ersättare.¹⁾

Andersson, O. Valter, ombudsman, stadsfullm.

Henström, U. K. A., folkskollärare.

Lundmark, B. G., köpman, stadsfullm.

Peterson, J. B. A., kassör.

Salchow, f. Bahnson, Anna E., fru.

Sekreterare.

Gottliebsson, N. E., gatusekreterare (se sid. 193).

Revisorer.

Gemensamma för polisnämnden och hemvärnsnämnden (se sid. 177).

Som civiltförsvarsnämndens verkställande organ fungerar gatukontoret.

Förvaltningschef.

Gatudirektören (se sid. 194).

¹⁾ Enligt civiltförsvarsnämndens beslut skola vid förfall för ordföranden inträda ersättaren hr Andersson, för vice ordföranden ersättaren hr Peterson, för ledamoten hr Cruse ersättaren hr Henström, för ledamoten hr Ossbahr ersättaren hr Lundmark samt för ledamoten fru Carlsson ersättaren fru Salchow.